

Zn. spr. ZS.003.3.2018

PROTOKÓŁ
z posiedzenia Komisji Założeń Planu
w sprawie opracowania planu urządzenia lasu
Nadleśnictwa Zielona Góra
na lata 2021 – 2030

Zielona Góra, 18 października 2018 r.

Znak odpowiedzialnej
gospodarki leśnej

Komisja założeń projektu planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Zielona Góra na lata 2021-2030, została zwołana przez Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Zielonej Górze celem uzgodnienia podstawowych założeń do przeprowadzenia prac urządzeniowych. Komisja obradowała w dniu 18.10.2018 r. w siedzibie Nadleśnictwa Zielona Góra z udziałem osób wyszczególnionych na poniższej liście:

Zielona Góra, 18 października 2018

LISTA OBECNOŚCI
na posiedzeniu Komisji Założeń Planu urządzenia lasu
dla Nadleśnictwa Zielona Góra

LP	Imię i Nazwisko	Stanowisko	Instytucja	Podpis
1	Krzysztof Czajkowski	Wzrostek pracown. ul.	Biuro Opł. i In.	[Podpis]
2	Eugeniusz Brasiła	RZL Zielona Góra	spółdzielca ds. nieruchomości	[Podpis]
3	Włodzisław Górecki	Wzrostek ds. ochrony lasu	Wzrostek ds. ochrony lasu	[Podpis]
4	Marek Maciantowicz	Gł. specjalista ds. ochr. i przyrod.	RDLP w Zielonej Górze	[Podpis]
5	Anna Działo	specjalista ds. hodowli lasu	główna Zielonej Góry	[Podpis]
6	Ewelina Gulianczyk	ds. hodowli i pielęgnacji lasu	RDLP w Zielonej Górze	[Podpis]
7	Abimeil Maciejewski	emeryt	RDLP	[Podpis]
8	Bożena STASIAK	sekretarz	dział. biurowy Zielona Góra	[Podpis]
9	Michał Działo	Wzrostek	N. G. w Zielonej Górze	[Podpis]
10	Paulina Górecka	cał. inspektor	UM Zielona Góra	[Podpis]
11	Mariusz Górecki	podleśnik	Wzrostek Zielona Góra	[Podpis]
12	Monika Tomaszewska	pomoc. administracyjna	UGiM w Górnym Zielonogórzu	[Podpis]
13	Dariusz Rutkowski	podleśnik	Wzrostek Zielona Góra	[Podpis]
14	Rafał Górecki	Wzrostek	Wzrostek Zielona Góra	[Podpis]
15	Beata Szustalnik	sl. specjalista ds. hodowli lasu	Wzrostek Zielona Góra	[Podpis]
16	Dariusz Kienicki	N-6 75	RDLP Zielona Góra	[Podpis]
17	Dariusz Kienicki	sl. sp. ds. uprządkowania lasu	RDLP w Zielonej Górze	[Podpis]
18	Włodzisław Górecki	Wzrostek ds. ochrony lasu	Wzrostek Zielona Góra	[Podpis]
19	Łukasz Pordim	2. ca. Dp.	RDLP w Zielonej Górze	[Podpis]
20	Mariusz Pleszczyński	sl. specjalista ds. hodowli lasu	RDLP	[Podpis]
21	Mariusz Pleszczyński	Wzrostek	Wzrostek Zielona Góra	[Podpis]

Po wysłuchaniu referatu nadleśniczego oraz koreferatu naczelnika Wydziału Zarządzania Zasobami Leśnymi RDLP w Zielonej Górze, w wyniku dyskusji, Komisja przyjęła następujące ustalenia dotyczące wykonawstwa prac urzędniowych:

Plan urządzenia lasu będzie opracowany na podstawie:

- Ustawy o lasach z 28.09.1991 r. (tekst jednolity: 05.04.2017 r., Dz.U. z 2017 r., poz. 788 z późn. zm.),
- Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 26 listopada 2012 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu sporządzania planu urządzenia lasu, uproszczonego planu urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasu (Dz. U. 2012 , poz. 1302).
- „Instrukcji urządzania lasu” stanowiącej załącznik do Zarządzenia nr 55 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z 21.11.2011 r. z późn. zm.,
- Zasad hodowli lasu – zatwierdzonych Zarządzeniem nr 53 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z 21.11.2011 r.,
- innych, aktualnie obowiązujących zasad, wytycznych, zarządzeń i instrukcji wewnętrznych (w miarę możliwości uwzględniane będą również nowe uregulowania, jeśli wejdą w życie przed poszczególnymi etapami prac urzędniowych, na które będą miały wpływ).

Szczegółowe ustalenia przedstawia się poniżej wg układu przewidzianego w § 126 Instrukcji urządzania lasu.

Część A: Wytyczne w sprawie organizacji prac urzędniowych;

1. Stan prac przygotowawczych do sporządzenia planu urządzenia lasu

1.1. Nadleśnictwo przeprowadziło analizę zgodności danych ewidencyjnych, znajdujących się w bazie SILP-LAS z danymi w powszechnej ewidencji gruntów i budynków. Stwierdzono zgodność w zakresie danych opisowych. Wszelkie zmiany gruntowe związane z wydawaniem decyzji ZRiD, przeklasyfikowaniem gruntów, podziałami nieruchomości, wprowadzane były do bazy SILP na bieżąco, na podstawie informacji dostarczanych z właściwych starostw. Nadleśnictwo Zielona Góra na bieżąco realizowało również zadania zmierzające do prawidłowej klasyfikacji gruntów zlecając uprawnionemu geodecie szereg działań polegających na przeklasyfikowaniu gruntów, zgodnie ze stanem faktycznym, jednak istnieją grunty, które należałoby opisać na etapie prac urzędniowych zgodnie ze stanem faktycznym, m.in. grunty rolne, które w wyniku sukcesji mają już charakter lasu, a także zlikwidowane linie energetyczne. Nadleśnictwo przekaże szczegółowy wykaz takich gruntów przed przystąpieniem Wykonawcy do prac urzędniowych. Wnikliwej analizie wymagają również pozostawione wąskie fragmenty wydziełów o kategorii gruntu Ls (np. powstałe w wyniku wyodrębnienia użytku Tr dla gazociągu, ogrodów działkowych w Wilkanowie czy też budowy boiska w Łężycy), na których niemożliwe jest prawidłowe prowadzenie gospodarki leśnej. Nadleśnictwo dokonało wstępnej analizy i porównania konturów działek ewidencyjnych do granic oddziałów wynikających z ortofotomapy. Analiza ta wykazała częste, ale nieznaczne rozbieżności.

1.2. Nadleśnictwo dokonało przeglądu aktów prawnych prawa miejscowego w zakresie obowiązujących planów, polityk i strategii. Wnioski dotyczące powiązań ustaleń planistycznych z gospodarką leśną, zostaną przekazane Wykonawcy planu, w celu ich ujęcia w opisanu ogólnym. Generalnie należy stwierdzić, że nie ma w obowiązujących planach ustaleń, które mogłyby w sposób znaczący zmienić założenia i sposoby prowadzenia wielofunkcyjnej gospodarki leśnej w Nadleśnictwie Zielona Góra. Następuje systematyczny ubytek gruntów leśnych, które w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego miasta Zielona Góra, są przeznaczane na inne cele. Są to z reguły niewielkie powierzchnie.

Grunty leśne na terenie Nadleśnictwa Zielona Góra przeznaczone na cele nierolnicze i nieleśne w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego gmin, zostaną przekazane Wykonawcy w postaci wykazu, który został opracowany na potrzeby Krajowego Zasobu Nieruchomości.

Szczególną uwagą należy objąć tereny o większych powierzchniach przeznaczonych na zmianę przeznaczenia w miejscowych planach zagospodarowania (na cele inne niż leśne) oraz przeznaczone pod drogi tj:

- tereny leśne objęte planem w miejscowości Czerwieńsk (Uchwała nr 0007.116.2016 Rady Miejskiej w Czerwieńsku z dnia 29 czerwca 2016 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Czerwieńsk),
- m.p.z.p. osiedla Leśny Dwór oraz terenu sąsiadującego w Zielonej Górze (Uchwała nr LXIX.995.2018 Rady Miasta Zielona Góra z dnia 26 czerwca 2018 r.),
- m.p.z.p. w rejonie Ronda Stefana Batorego w Zielonej Górze (Uchwała nr XXXVII.426.2016 Rady Miasta Zielona Góra z dnia 30 sierpnia 2016r.), w tym enklawa wśród gruntów obcych (drzewostan przy centrum handlowym Auchan),
- m.p.z.p. miasta Zielona Góra (Uchwała nr VIII.75.2011 Rady Miasta Zielona Góra z dnia 29 marca 2011r.) obejmujący lasy przy Trasie Północnej,
- m.p.z.p. gminy Zielona Góra, obejmujący tereny położone w obrębie Przylep (Uchwała nr LXI.455.2014 Rady Gminy Zielona Góra z dnia 28 listopada 2014 r.), ul. Przylep-Skokowa,

Ponadto Urząd Miasta Zielona Góra prowadzi w obecnej chwili postępowanie przetargowe na zadanie pod nazwą „Budowa południowej obwodnicy miasta Zielona Góra w ciągu drogi krajowej”. Nadleśnictwo posiada orientacyjne materiały dotyczące lokalizacji planowanej inwestycji na terenie leśnictwa Ochla, a w momencie doprecyzowania lokalizacji inwestycji, poinformuje Wykonawcę PUL

o zamierzeniach Urzędu. Lokalizacja obwodnicy spowoduje fragmentację kompleksu leśnego, utratę części walorów krajobrazowych, rekreacyjnych oraz może stworzyć problemy komunikacyjne poprzez ingerencję w przebieg dróg leśnych.

Wykonawca projektu PUL zapisze w informacjach dodatkowych poszczególnych pododdziałów przeznaczenie gruntów leśnych na inne cele, z podaniem przeznaczenia w m.p.z.p.

Z uwagi na fakt, że PUL zostanie sporządzony wg stanu na 01.01.2021 r., nadleśnictwo prześle wykonawcy prac informację o każdym nowopowstałym, przyjętym dokumencie dotyczącym polityki przestrzennej, mogącym mieć wpływ na prowadzenie gospodarki leśnej w Nadleśnictwie Zielona Góra.

1.3. Ujęcie w PUL zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 odbywać się będzie poprzez analizę zapisów w istniejącym planie zadań ochronnych obszaru Natura 2000 „Dolina Środkowej Odry i ich implementację do projektu PUL. A w przypadku obszaru „Krośnieńska Dolina Odry”, którego PZO będzie opracowywane w 2020 r. zadania ochronne zostaną przyjęte z zatwierdzonego lub będącego w trakcie finalizacji projektu PZO. Temat zostanie szerzej opisany w rozdziale A.18 protokołu.

2. Stan posiadania i klasyfikacja gruntów

Plan urządzenia lasu zostanie opracowany wg stanu na 1.01.2021 r. Ogólna powierzchnia gruntów Nadleśnictwa Zielona Góra – wg stanu na 31.12.2017 r. – wynosi **17303 ha**. Powierzchnia ta (zaokrąglona do pełnych hektarów) zostanie przyjęta w opisie przedmiotu zamówienia przygotowywanego w ramach SIWZ, o ile w roku 2018 nie dojdzie do istotnych zmian powierzchniowych.

Przed rozpoczęciem prac taksacyjnych nadleśnictwo prześle wykonawcy podstawowe materiały do prac z zakresu inwentaryzacji lasu, w tym geobazę opisu taksacyjnego i geometrii SILP-LAS zaktualizowaną za 2018 rok.

Wykonawca prac pobierze z Powiatowych Ośrodków Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej dane ewidencyjne w postaci wektorowej wraz z powierzchniami ewidencyjnymi działek i użytków na swój koszt. W przypadku pozytywnej finalizacji zleconego przez RDLP w 2018 roku zamówienia publicznego na wykonanie ortofotomapy, ortozdjęcia zostaną przekazane Wykonawcy nieodpłatnie.

Oprócz działek w zarządzie nadleśnictwa należy pobrać z ośrodków również dane działek innych własności w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa, które zawierają użytek Ls, wraz z konturami tego użytku. Dane te posłużą do opracowania warstwy LMN zawierającej lasy innej własności. Wiedza ta umożliwi m.in. usprawnienie właściwego planowania i zarządzania lasami w granicach zasięgu terytorialnego, ustalenie prawidłowej lesistości nadleśnictwa, granicy polno-leśnej, nadzór na ochroną gruntów leśnych, kwestię nadzoru (opiniowania) nad lasami niepaństwowymi realizowanego wz. z ustaleniami zarządzenia Dyrektora RDLP w Zielonej Górze, itp.

Nadleśnictwo w dziewiątym roku obowiązywania planu nie będzie ograniczać zmian w stanie posiadania. Nadleśnictwo wstrzyma dokonywanie zmian w stanie posiadania po 31.07.2020 r. Zmiany, które powstaną do tej daty, zostaną ujęte w projekcie planu u.l.

Po zakończeniu 2019 roku, zostanie przeprowadzona przez nadleśnictwo aktualizacja SILP i LMN i po raz kolejny zostanie przekazana wykonawcy prac, wyeksportowana geobaza – do wykorzystania w celu aktualizacji historii ewidencji wykonanych zadań gospodarczych.

Istniejąca Leśna Mapa Numeryczna Nadleśnictwa Zielona Góra powstała w oparciu o przyjętą do Państwowego Zasobu Geodezyjnego i Kartograficznego ewidencyjną mapę numeryczną. W ramach prac urzędniowych, wykonawca dokona analizy porównawczej stanu LMN z danymi numerycznymi, będącymi w państwowym zasobie geodezyjnym i kartograficznym. Analiza ta, opisana w § 10 ust. 7 - 10 IUL, winna dotyczyć w szczególności zgodności przestrzennej obu danych. Efektem wyżej opisanej analizy, powinien być stosowny raport, który pozwoli nadleśniczemu na podjęcie decyzji o konieczności zlecenia ewentualnych pomiarów geodezyjnych lub przekazaniu starostwu informacji o błędnie prowadzonym zasobie kartograficznym. W przypadku błędów w LMN, wykonawca zaktualizuje warstwy w ramach zleconych prac urzędniowych.

Ujawnione podczas terenowych prac taksacyjnych rozbieżności pomiędzy danymi ewidencyjnymi nadleśnictwa, a stanem faktycznym na gruncie, będą przekazywane nadleśniczemu na bieżąco, celem zlecenia prac geodezyjnych i dokonania możliwych zmian w ewidencji powszechnej, które będą ujęte w sporządzanym projekcie PUL.

Przy niewielkich różnicach przebiegu działek ewidencyjnych w stosunku do linii oddziałowych, oddziały leśne będą odzwierciedlać przebieg linii oddziałowych, a więc skrajne pododdziały będą mogły się składać z kilku działek ewidencyjnych.

Ostateczny wykaz rozbieżności, pomniejszony o pozycje załatwione na bieżąco, zostanie przedstawiony nadleśniczemu w formie protokołu rozbieżności, na odbiorze prac terenowych. Nadleśniczy dokona odpowiednich zmian w ewidencji gruntów, które wprowadzi do bazy SILP-LAS w ramach aktualizacji LMN i stanu posiadania po zatwierdzeniu nowego PUL, a więc w pierwszym roku obowiązywania nowego planu u.l - w oparciu o art. 20 ust. 2 ustawy o lasach..

W stanie posiadania nadleśnictwa znajdują się grunty wyłączone z produkcji leśnej w oparciu o decyzje administracyjne, które należy ująć w PUL, jako osobne pododdziały.

Są to następujące grunty:

Lp.	Nr Decyzji	Data wydania decyzji	Leśnictwo	Oddz.	Pow. (ha)
1	65/224/2017	11.05.2017	Ochla	912a,f; 900a,b	0,5592
2	192/224/2016	20.04.2016	Zagórze	454i,j	0,0018
3	71/224/2015	22.05.2015	Zagórze	406n,p	0,2601
4	ZU-2120-20/06/1/05/2121-27/04	06.03.2006	Świdnica	961a,b	1,6358
5	ZU-2120-7/05/96/04	27.01.2005	Ochla	939	

Należy przyjąć następujący sposób postępowania z gruntami wyłączonymi z produkcji leśnej:

a) grunty wyłączone w oparciu o decyzje zezwalające wydane przez dyrektora RDLP, na których wyłączenie zostało zrealizowane – opisać jako grunty nieleśne zgodnie z kategorią użytkowania wynikającą z celu wyłączenia,

b) grunty do wyłączenia w oparciu o decyzje zezwalające wydane przez dyrektora RDLP, na których nie doszło jeszcze do faktycznego wyłączenia z produkcji – opisać jako las, zgodnie z aktualnym stanem, podając w inf. różnych informację o decyzji wyłączeniowej,

c) grunty wyłączone w oparciu o decyzje zezwalające wydane przez dyrektora RDLP, na których inwestycja jest rozpoczęta, ale jeszcze nie dokonano zmian w ewidencji - grunt taki trzeba opisać jako INNE WYL (na lesie) – i takie pozycje powinny trafiać do wykazu rozbieżności (należy dokonać zmian w ewidencji),

d) grunty faktycznie wyłączone z produkcji leśnej, bez decyzji zezwalającej na takie wyłączenie - opisać je jako WYŁ INNE (nieleśna) i ująć w wyk. rozb. Nadleśnictwo taki przypadek zobowiązane jest zgłosić do dyrektora RDLP, który podejmie działania zmierzające do ustalenia sprawcy wyłączenia i ew. wydania decyzji karnych.

W przypadku stwierdzenia zadawnionego naruszenia stanu posiadania na granicy polno-leśnej, w celu ochrony granic gruntów Skarbu Państwa „luki” należy zaprojektować do dolesienia w planie u.l. Odstępstwo od tej zasady wymaga uzgodnienia z Wydziałem Zarządzania Zasobami Leśnymi. Wznowienie granic w takich przypadkach będzie leżało w gestii nadleśnictwa.

Nadleśnictwo dostarczy Wykonawcy PUL przed przystąpieniem do prac, wykaz gruntów rolnych, które zamierza przeznaczyć do zalesienia, zgodnie z miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku ich braku - w oparciu o decyzje o warunkach zabudowy. Tylko te pozycje znajdą się w planie urzędzenia lasu, jako grunty do zalesienia.

3. Stan opracowań glebowo-siedliskowych i fitosocjologicznych

Typy siedliskowe lasu, podtyp i gatunek gleby zostaną wprowadzone do opisu taksacyjnego, w oparciu o mapy glebowo-siedliskowe (warstwy LMN) przedłożone przez Zamawiającego. Operat siedliskowy jest w trakcie opracowania przez BULiGL Oddział w Poznaniu. Termin końcowego odbioru prac został wyznaczony na 30 kwietnia 2019 r.

Równoległe z wykonaniem opracowania siedliskowego nie zlecono prac fitosocjologicznych dla nadleśnictwa. W ramach prac nad PZO obszaru Natura 2000 „Krośnieńska Dolina Odry” będzie przeprowadzona (wg deklaracji RDOŚ) inwentaryzacja siedlisk przyrodniczych.

4. Podział powierzchniowy

Podział na obręby leśne oraz numeracja oddziałów w nadleśnictwie pozostaje zasadniczo bez zmian. Niewielkie powierzchnie gruntów przejętych zostaną przydzielone do najbliższych położonych oddziałów. Korekty granic oddziałów będą wymagały grunty pofragmentowane w wyniku budowy obwodnicy północnej Zielonej Góry. W przypadku, gdy lokalizacja obwodnicy południowej zostanie ustalona w terminie umożliwiającym zmiany w projekcie PUL, korekty będą wymagały również oddziały pofragmentowane w wyniku przebiegu tej trasy.

W trakcie prac kameralnych literacja wydzieleń, w których znajdują się np. obiekty nasiennictwa leśnego lub obiekty chronione, których lokalizacja jest ujmowana w rejestrach prowadzonych przez instytucje zewnętrzne (np. Biuro Nasiennictwa Leśnego) lub których lokalizacja została zatwierdzona w formie aktów prawnych - w miarę możliwości - będzie pozostawiana bez zmian.

Potrzeby w zakresie poszerzenia i oczyszczenia linii podziału przestrzennego lasu winny zostać określone przez wykonawcę planu, a następnie znaleźć odzwierciedlenie we wskazaniach gospodarczych (opis zadrzewień i wskazówka DRZEW).

W trakcie prac Wykonawca zinventaryzuje brakujące słupy oddziałowe. Zobrazowanie braków zostanie wykonane na mapach przeglądowych. Uzupełnienie słupów i odnowienie numeracji oddziałów na słupach oddziałowych nie wchodzi w zakres prac nad projektem PUL.

5. Ujęcie gruntów stanowiących współwłasność, oznakowanie granic wydzieleń.

W Nadleśnictwie Zielona Góra występują grunty stanowiące współwłasność Skarbu Państwa i osób fizycznych o powierzchni 3,4045 ha są to działki: 486/5, 965/4, 863/7, 863/9, 108/1.

W opisie taksacyjnym grunty te należy oznaczyć odpowiednią informacją dodatkową, z podaniem udziału we współwłasności. W opisanu ogólnym (tabele stanu posiadania) należy rozliczyć i podać powierzchnię nadleśnictwa wraz z gruntami we współwłasności oraz w wariantcie bez tych gruntów. We wzorach nr 8 i 9 należy posługiwać się powierzchniami bez współwłasności.

W trakcie prac terenowych należy oznaczyć w terenie niewyraźne granice wydzieleń leśnych, na wylotach dróg i linii oddziałowych, obrączkami wykonanymi poprzez ociosanie zewnętrznych warstw martwej kory „na czerwono”, na wysokości ok. 1,5 m.

6. Wykorzystanie zdjęć lotniczych do planu urządzenia lasu.

Wykonawcy projektu PUL zostaną udostępnione ortozdjęcia wykonane w ramach umowy RDLP w Zielonej Górze na wykonanie w 2018 r. ortofotomapy 9 nadleśnictw, w tym Nadleśnictwa Zielona Góra.

Wykonawca wykorzysta te dane do dokonania analiz opisanych w pkt 2. niniejszego protokołu oraz do korekt przebiegu granic pododdziałów leśnych, pnsw, a także lokalizacji obiektów liniowych (drogi, rowy itp.).

Wykonawca zobowiązany jest wykorzystać do właściwej lokalizacji dróg i cieków także obraz numerycznego modelu terenu opracowanego w oparciu o dane LIDAR. Dane te – na potrzeby prac urządzeniowych – zostaną przekazane Wykonawcy prac przez RDLP w Zielonej Górze.

7. Ujmowanie cech drzewostanów w PUL

Cechy drzewostanów należy ustalać zgodnie z § 26 IUL.

Nadleśnictwo dostarczy Wykonawcy planu wykazy drzewostanów ułatwiające identyfikację niektórych cech, w tym m.in.: drzewostany z odnowienia naturalnego, z siewu, uprawy po rębni złożonej, młodniki po rębni złożonej i powierzchnie doświadczalne. Obiekty nasiennictwa i selekcji zgodnie z nową IUL ujmowane są w rejestrze Leśnego Materiału Podstawowego (RLMP). Rejestr ten nie obejmuje upraw pochodnych, dlatego Wykonawca informację tę umieści w polu „informacje dodatkowe” dodając (jeśli istnieje) numer bloku oraz zobrazuje zagadnienie na mapach nasiennictwa

i selekcji. W efekcie w opisanu ogólnym zostaną zestawione uprawy pochodne w blokach oraz uprawy rozproszone o znanym pochodzeniu.

Cecha dotycząca pochodzenia niejednorodnych drzewostanów będzie ustalana wg przeważającego pochodzenia. Na pierwszym miejscu należy podać dla każdego gruntu leśnego zalesionego cechę przeważającego pochodzenia, w kolejnych rubrykach ew. inne cechy występujące w danym wydzieleniu.

W „Informacjach dodatkowych” opisu taksacyjnego opisane zostaną również ekosystemy referencyjne w formie skrótu ustalonego Zarządzeniem nr 1 Dyrektora RDLP w Zielonej Górze z dnia 2 stycznia 2015 r. Informacje dodatkowe będą też zawierały lokalizację pasów biologicznych. Wykaz tych powierzchni nadleśnictwo przekaze Wykonawcy prac, po podpisaniu przez Wykonawcę umowy na sporządzenie projektu PUL. Informacje opisujące lasy HCVF, ze względu na ograniczoną pojemność pola "informacje dodatkowe" oraz powielanie się informacji, nie będą zapisywane (za wyjątkiem grupy HCVF 6).

8. Zastosowanie jednostek kontrolnych

W Nadleśnictwie Zielona Góra nie będą tworzone jednostki kontrolne, opisane w § 32 IUL.

9. Zasady przebudowy drzewostanów

Wykonawca planu przedstawi na odbiorze prac terenowych, uzgodniony uprzednio z nadleśniczym, wykaz drzewostanów do przebudowy z podziałem na grupy drzewostanów kwalifikujących się do przebudowy (A, B, C – zgodnie z § 40 ust. 7 IUL) oraz planowanymi sposobami ich przebudowy.

Przyjęto następujące kryteria:

- **Kategoria A** – przebudowa pełna pilna, użytkowane rębniami w l dziesięcioleciu:
  1. Drzewostany z przeważającym udziałem gatunków: Brz, Os, Ak w wieku od 51 lat, rosnące na siedlisku lasów i lasów mieszanych.

Przebudowę planujemy w zależności od wieku i siedliska. Pozycje starsze i na słabszych siedliskach przebudowujemy rębnią Ib, młodsze i na siedliskach żyźniejszych rębnią IIa, IIIb. Przebudowa Ak nie będzie stosowana w przypadku występowania tych drzewostanów na granicach polno-leśnych, w pobliżu wsi, ekotonów wzdłuż dróg publicznych, na pasach biologicznych itp., a także w miejscach udostępnianych do okresowej lokalizacji pasiek. Działania te wpisują się w stosowane w RDLP zasady popierania lokalnego pszczelarstwa.

2. Drzewostany bliskorębne o zadrzewieniu 0,6 i niższym oraz rębne o zadrzewieniu 0,4 i niższym.

Przebudowa w zasadzie rębnią Ib (żyźniejsze bliskorębne, przy nierównomiernym zwarcie – IIIb).

3. Drzewostany od 21 lat o wyjątkowo niskiej jakości i złym stanie zdrowotnym.

Drzewostany trwale uszkodzone przez czynniki biotyczne (np. świerczyny nękanie przez drukarza, sośniny przy tartakach i składnicach o ile możliwa jest ich przebudowa, drzewostany zalewane przez powódź, uszkodzone przez bobry itp.) lub abiotyczne (uciążliwe zakłady przemysłowe itp.). Będą to sporadyczne przypadki. Przebudowa rębnią Ib. W przypadku szkód powodziowych i bobrowych należy tego typu pozycje przeznaczać raczej do naturalnej sukcesji i ekosystemów referencyjnych.

Drzewostany z utrwalonym, stabilnym odnowieniem podokapowym, złożonym z gatunków zgodnych z TD, należy uznawać za KO – a więc pozycje przebudowane, które nie wchodzą do pozycji wymagających przebudowy.

- **Kategoria B** – przebudowa pełna stopniowa, bez stosowania rębni, ale zaplanowana na X-lecie objęte planem:
  1. Drzewostany przedplonowe, będące w fazie rozwojowej, umożliwiającej inicjowanie odnowień podokapowych. (Do drzewostanów przedplonowych nie wchodzi I kl. wieku i d-stany rębne).
  2. Drzewostany niezgodne z TD na Lśw, porolne drzewostany So na siedlisku LMśw oraz drzewostany z panującą Brz (IIb, IIIa kl. w. na BMśw i wyższych siedliskach świeżych)
  3. Drzewostany na porolnych BMśw i BMw uszkodzone w stopniu 2 i 3, przez patogeny korzeniowe i (lub) owadzie szkodniki wtórne.

Przebudowywać przy pomocy podsadzeń. Planowane podsadzenia mogą obejmować zredukowaną powierzchnię wydzieleń.

- **Kategoria C** – przebudowa częściowa, przy pomocy trzebieży przekształceniowych:
  1. Drzewostany mieszane, częściowo zgodne z TD, z udziałem gatunków pożądanych (Db, Bk, Js, Kl, Lp, Wz, Jw, Jd).
  2. Drzewostany średnich klas wieku z warstwą sztucznie posadzonego lub spontanicznie powstałego podrostu złożonego z gat. zgodnych z TD (odślanianie wartościowych kęp młodego pokolenia).

10. Zwiększenie powierzchni do odnowienia w KO i KDO, z tytułu uszkodzeń podczas cięć rębnych

Przyjąć wskaźnik zwiększenia powierzchni do odnowienia w KO i KDO, z tytułu uszkodzeń podczas cięć rębnych, w wysokości 20% , za wyjątkiem cięć uprzętających w rębni IIIa.

11. Pomiar drewna martwego

Pomiaru drewna martwego należy dokonać zgodnie z metodyką opisaną w § 62 IUL a więc na co dziesiątej powierzchni próbnej zakładanej do celów inwentaryzacji miąższości metodą statystyczną.

12. Układ PUL z wyszczególnieniem zakresu wykonania map

Tabelaryczne wyszczególnienie elementów planu wraz z określeniem ilości niezbędnej dla poszczególnych podmiotów:

Element planu	Ilość	Przeznaczenie
Część opisowa – oprawione wydruki		
opisanie ogólne (elaborat z kieszenią na mapy)	3	nadleśnictwo, RDLP, DGLP
opisy taksacyjne dla obrębów + tabele i wzory	2x2	nadleśnictwo, RDLP
wykazy zadań gospodarczych wg obrębów i zestawienia zbiorcze zadań	2x3	nadleśnictwo, RDLP
wykaz zadań gospodarczych (bez interlinii) oraz tabele i wzory dla obrębów	1	DGLP
program ochrony przyrody	3	nadleśnictwo, RDLP, DGLP
prognoza oddziaływania na środowisko	3+2*	nadleśnictwo, RDLP, DGLP

Element planu	Ilość	Przeznaczenie
Część kartograficzna – wydruki map		
Mapy gospodarcze w skali 1:5 000 (format A1) wraz z podziałem na arkusze w skali 1:25 000	1	nadleśnictwo
Mapy przeglądowe (tematyczne) w skali 1:25 000 dla obrębów (x2)		
drzewostanów	3x2	1x nadleśnictwo laminowane na płótnie), RDLP, DGLP
cięć rębnych	3x2	1x nadleśnictwo laminowana na płótnie, RDLP DGLP
typów siedliskowych lasu	3x2	nadleśnictwo, RDLP, DGLP
ochrony przeciwpożarowej	5x2	4 x nadleśnictwo (w tym jedna laminowana na płótnie), RDLP
ochrony lasu	3x2	nadleśnictwo, RDLP, ZOL
gospodarki łowieckiej	2x2	nadleśnictwo, RDLP
obszarów chronionych i funkcji lasu	3x2	nadleśnictwo, RDLP, DGLP
zagospodarowania rekreacyjnego	2x2	nadleśnictwo, RDLP
walorów przyrodniczo-kulturowych	3x2	nadleśnictwo, RDLP, DGLP
nasiennictwa i selekcji	2x2	nadleśnictwo, RDLP
mapy czyste	10x2	nadleśnictwo
lokalizacji brakujących słupów oddziałowych	1x2	nadleśnictwo
Mapy w skali 1:50 000		
sytuacyjno-przeglądowa obszaru nadleśnictwa z nadaną kolorystyką leśnictw	7	5x nadleśnictwo (w tym 4x rulon), RDLP i DGLP (złożone do A4 - w elaboracie)
sytuacyjno-przeglądowa obszaru nadleśnictwa - czysta	11	10 nadleśnictwo, 1 ZOL
Opracowania i mapy dla leśnictw (x10)		
operaty dla leśniczych - opis taksacyjny oraz wykaz zadań gospodarczych z interlinią umożliwiającą ewidencję wykonania	10	nadleśnictwo
książki walorów przyrodniczo-kulturowych i monitoringu	10	nadleśnictwo
mapy gospodarczo-przeglądowe drzewostanów	4x10	nadleśnictwo
mapy gospodarczo-przeglądowe drzewostanów i projektowanych cięć	4x10	nadleśnictwo (podklejone na płótnie, laminowane)
mapy gospodarczo-przeglądowe walorów przyrodniczo-kulturowych	10	nadleśnictwo (rulon)
mapy gospodarczo-przeglądowe leśnictw w skali 1:10 000 - czyste	10x10	nadleśnictwo

* plus dwa egzemplarze na 15.11.2020 r. do uzgodnienia z RDOS i PWIS wraz z mapami wymaganymi do uzgodnień

Wykonawca może, po uzgodnieniu z nadleśnictwem, zastosować inną technologię map określonych w powyższym wykazie, jako mapy laminowane, podklejone na płótnie.

Wykonawca prac u.l. wszystkie wymienione wyżej dokumenty (w tym mapy w oryginalnym rozmiarze) prześle również w formie elektronicznej (*.doc., *.pdf) – na płycie CD lub innym nośniku elektronicznym w 6 egz.

Wykonawca ma przekazać również na nośniku elektronicznym:

- bazy danych opracowane do książek walorów przyrodniczo-kulturowych i monitoringu w formacie *.xls, wg leśnictw oraz dla całego nadleśnictwa.

Do decyzji nadleśniczego pozostaje wykonanie opracowań i map dodatkowych. Ich koszt obciąża bezpośrednio nadleśnictwo.

Na mapach gospodarczych powinny znaleźć się wszystkie elementy obligatoryjne określone przez IUL oraz następujące elementy fakultatywne:

- granice działek zrębowych wraz z opisami (obrazujące poszczególne rodzaje rębni),
- szerokość pasa zrębowego wraz z opisem,
- linie ostępowe stałe i przejściowe.

Na mapach gospodarczo-przeglądowych i przeglądowych:

- kasowniki (dla wszystkich szczegółów liniowych przecinających pododdziały poligonowe).

Ponadto na mapach przeglądowych tematycznych należy zamieścić następujące fakultatywne elementy punktowe:

- mapa obszarów chronionych i funkcji lasu:
  - > źródła
  - > użytki ekologiczne
  - > ekosystemy referencyjne
  - > lasy (parki) wpisane do rejestru zabytków
- mapa gospodarki łowieckiej:
  - > polećka łowieckie
  - > buchtowiska (stałe pasy zaporowe)
- mapa ochrony lasu:
  - > stałe miejsca kontroli lotu (pułapki feromonowe) brudnicy mniszki
  - > obszary intensywnego szkodnictwa leśnego wg rodzajów (wskazane przez nadleśnictwo)
  - > ogniska gradacyjne
- mapa zagospodarowania rekreacyjnego:
  - > miejsca historyczne i obiekty pamięci narodowej
  - > miejsca kulturowe, nieczynne cmentarze
  - > szlaki turystyczne, ścieżki rowerowe
- mapa walorów przyrodniczych i kulturowych:
  - > nieczynne cmentarze
  - > stanowiska roślin chronionych
  - > stanowiska zwierząt chronionych (dla gat. wymagających stref ochronnych)
  - > lasy wpisane do rejestru zabytków
  - > parkingi
  - > użytki ekologiczne

13. Podział na obręby leśne i leśnictwa

Nadleśnictwo z dniem 1.01.2021 roku przewiduje korektę granic leśnictw w celu zlikwidowania dużych dysproporcji w rozmiarach zadań gospodarczych. Jednocześnie nadleśnictwo nie przewiduje korekty granic obrębów leśnych. Nadleśnictwo przekaze Wykonawcy prac projekt podziału na leśnictwa, a następnie w terminie XI-XII 2020 r. wyda stosowne zarządzenie w sprawie nowych granic i powierzchni leśnictw po ostatecznym ustaleniu urzędzeniowej powierzchni nadleśnictwa.

Zgodnie z zarządzeniem Nr 28/2010 Nadleśniczego Nadleśnictwa Zielona Góra z dnia 03.12.2010 r. dotychczasowy podział leśnictw przedstawia się następująco:

Nr i nazwa leśnictwa	Oddziały	Powierzchnia [ha]			
		Leśna	Zw. z gosp.	Nieleśna	Ogółem
Obręb Nietków					
01.- Łężyce	332-334, 350-404, 407-410, 414, 423-429, 439-442	1727,93	50,27	40,03	1818,23
03.- Nietków	335-338, 477-526, 581-592	1724,93	46,43	18,25	1789,61
04.- Laski	339-349, 527-580	1453,20	46,33	190,17	1689,70
05.- Przylep	418-422, 430-438, 443-447, 450-453, 625-661	1539,76	56,37	22,63	1618,76
06. Zagórze	405-406, 411-413, 415-417, 454-476, 593-624	1729,70	59,66	21,01	1810,37
Razem obręb Nietków		8175,52	259,06	292,09	8726,67
07.- Leśniów	662-726, 733-734, 764-765	1733,05	74,63	13,02	1820,70
09.- Wilkanowo	727-732, 735-740, 748-754, 766-777, 790-801, 833-841, 846-855, 861-865	1662,22	69,82	15,78	1747,82
10.- Buchatów	741-747, 755-763, 778-789, 802-832, 842-860	1677,69	75,51	15,69	1768,89
11.- Ochla	866-870, 889-912, 912A,B, 913-926, 926A,B, 927-936, 936A,B,C,D, 937-945, 945A, 946-948	1722,67	58,41	19,83	1800,91

Nr i nazwa leśnictwa	Oddziały	Powierzchnia [ha]			
		Leśna	Zw. z gosp.	Nieleśna	Ogółem
12. Świdnica	871-888, 949-979	1345,17	62,15	27,53	1434,85
Razem obręb Wilkanowo		8104,80	340,52	91,85	8573,17
Ogółem Nadleśnictwo Zielona Góra		16280,32	599,58	383,94	17263,84

Wykonawca dostosuje granice zasięgów leśnictw biegnące poza gruntami w zarządzie nadleśnictwa do granic obrębów leśnych, w oparciu o granice dróg, cieków, działek ewidencyjnych (zgrubna dokładność).

14. Obszary zagrożone uporczywym występowaniem szkód

W Nadleśnictwie Zielona Góra zostały wyznaczone (Decyzja nr 30 Dyrektora RDLP w Zielonej Górze z dnia 27.06.2007 r.) drzewostany o pow. 1362,46 ha, stanowiące pierwotne ogniska gradacyjne:

Lp.	Obręb leśny	Leśnictwo	Oddział	Pow.
1	Nietków	Laski	533-535, 545-547, 555-557	197,14
2	Nietków	Łężyce	355-357, 374-376	145,75
3	Nietków/Wilkanowo	Zagórze/Leśniów	603-606, 612-616, 622-624, 703, 711-712	456,76
4	Nietków/Wilkanowo	Przylep/Wilkanowo	653-656, 661, 748-749, 770- 773	307,59
5	Wilkanowo	Leśniów	685-687, 720-722, 724-726	256,68

Podczas prac urzędzeniowych należy uwzględnić „Zasady kompleksowego zagospodarowania drzewostanów w pierwotnych ogniskach gradacyjnych”, przyjęte do stosowania w Nadleśnictwie Zielona Góra, a dotyczące przedmiotowego zagadnienia.

Ponadto w Nadleśnictwie Zielona Góra w dalszym ciągu obserwuje się zjawisko zamierania jesionów.

Na terenie Nadleśnictwa Zielona Góra nie występują uporczywe pędraczyska.

Dodatkowo wokół miasta Zielona Góra obserwuje się szkody spowodowane wydeptywaniem i zaśmiecaniem terenu, budowaniem dzikiej infrastruktury ścieżek rowerowych, budowaniem szałasów i ziemianek oraz dewastowaniem elementów edukacyjno-turystycznych.

15. Terminy i sposoby kontroli prac urzędzeniowych

Roboty urzędzeniowe kontrolowane i odbierane będą na zasadach określonych w „Instrukcji Urządzania Lasu” oraz zgodnie z zarządzeniem nr 63 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z 13 sierpnia 2002 r. w sprawie kontroli i odbioru robót urzędzeniowych. Terminy tych kontroli określone zostaną przez Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych w Zielonej Górze w SIWZ do zamówienia.

Dla prawidłowego sporządzenia projektu PUL niezbędna jest również współpraca pomiędzy wykonawcą planu a nadleśnictwem.

Ramowy przebieg uzgodnień z nadleśnictwem w związku z tworzeniem projektu planu u.l.

1. Udostępnienie Wykonawcy p.u.l. całej dokumentacji źródłowej, niezbędnej do sporządzenia p.u.l przed rozpoczęciem prac.

2. Bieżące konsultacje prac taksacyjnych na spotkaniach taksatorów i leśniczych oraz kierownika prac urządzeniowych z kierownictwem nadleśnictwa.
3. Po zakończeniu prac terenowych i wygenerowaniu próbnych opisów taksacyjnych oraz sporządzeniu map leśnictw, protokolarne uzgodnienia z udziałem taksatorów i leśniczych na sali narad nadleśnictwa.
4. Uzgodnienia pozycji wykonanych w 9-10 roku starego planu u.l. oraz zrębów planowanych na pierwszy rok nowego planu ul.
5. Uzgodnienie planu cięć.
6. Końcowa kontrola kompletnego projektu planu u.l. przed wgraniem nowej bazy SILP.

16. Forma oprawy części opisowej i map planu UL, potrzeba dodatkowych map i ekspertyz

Mapy sytuacyjno-przeładowe i przeładowe należy złożyć do formatu A4 i umieścić w sztywnych futerałach z opisem na froncie (logo LP, nazwa nadleśnictwa, nazwa obrębu, okres obowiązywania planu, MAPY PRZEGLĄDOWE), i grzbiecie (MAPY nazwa obrębu, okres obowiązywania planu).

Opisy na frontach opracowań opisowych: logo LP oraz

- PLAN URZĄDZENIA LASU Nadleśnictwa Zielona Góra na lata 2021-2030 ELABORAT

- PLAN URZĄDZENIA LASU Nadleśnictwa Zielona Góra na lata 2021-2030 OPIS TAKSACYJNY OBRĘB .....

- PLAN URZĄDZENIA LASU Nadleśnictwa Zielona Góra na lata 2021-2030 WYKAZ ZADAŃ GOSPODARCZYCH OBRĘB ....

- PLAN URZĄDZENIA LASU Nadleśnictwa Zielona Góra na lata 2021-2030 PROGRAM OCHRONY PRZYRODY

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO projektu PUL Nadleśnictwa Zielona Góra na lata 2021-2030.

Opisy na GRZBIETACH opracowań opisowych:

- PUL Nadleśnictwa ZIELONA GÓRA 2021-2030 ELABORAT

Pozostałe w sposób analogiczny.

Mapa sytuacyjno-przeładowa ma zostać umieszczona w kieszeni elaboratu.

Opisy taksacyjne obrębów leśnych należy wykonać w formacie A3 w układzie poziomym, operaty leśniczych w formacie A4 w układzie poziomym, pozostałe wydruki w formacie A4 w układzie pionowym.

Egzemplarze map do zalaminowania i podklejenia na płótnie zostały wyszczególnione w tabeli rozdziału A.12.

Dodatkowa ekspertyza ekonomiczna w ramach wykonania projektu PUL nie będzie sporządzana.

Opracowanie docelowej sieci dróg w nadleśnictwie zostanie zlecone przez nadleśnictwo w odrębnym postępowaniu o udzielenie zamówienia.

17. Wykonanie tabeli XXII – dla gatunków chronionych, nieobjętych obszarem Natura 2000

Tabelę XXII należy wykonać w ramach POP dla przedmiotów ochrony w obszarach Natura 2000. Poszerzenie jej zakresu o wszystkie gatunki chronione nie jest potrzebne, ponieważ w ramach planu u.l. sporządzone będą książki walorów przyrodniczych i monitoringu, które będą zawierać wszystkie niezbędne informacje.

18. Ustalenia dotyczące postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania planu u.l. na środowisko i obszary Natura 2000

1. W celu ustalenia właściwego postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Zielona Góra na środowisko oraz przyjęcia zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 w projekcie PUL, dyrektor RDLP w Zielonej Górze zwrócił się do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z prośbą o uczestnictwo w posiedzeniu Komisji Założeń Planu.

2. Nadleśnictwo Zielona Góra posiada w swoim zarządzie grunty, które znajdują się w obszarach Natura 2000, nieposiadających planów zadań ochronnych.

3. Wykaz obszarów Natura 2000 w zasięgu Nadleśnictwa Zielona Góra:

Lp	Kod i nazwa obszaru	Powierzchnia w zarządzie n-ctwa/Pow. obszaru (ha)	Status zadań ochronnych	Sposób ujęcia zadań ochronnych w PUL Nadleśnictwa Zielona Góra
1.	PLB080004 Dolina Środkowej Odry	633	Ustanowiony PZO (13.07.2017 r.)	Przyjęcie w projekcie PUL zadań ochronnych określonych w PZO
		33678		
5.	PLH080028 Krośnieńska Dolina Odry	591	brak PZO, brak zadań ochronnych w PUL	Przyjęcie w projekcie PUL zadań ochronnych określonych w PZO. Obszar objęty porozumieniem „PZObis”, PZO w trakcie zlecenia przez RDOŚ.
		19202		

Projekt PUL Nadleśnictwa Zielona Góra zaimplementuje zadania ochronne z PZO dla wszystkich obszarów Natura 2000, chyba, że nie zostanie opracowany na zlecenie RDOŚ projekt PZO dla obszaru „Krośnieńska Dolina Odry” do dnia 31.07.2020 r.). W tym przypadku przedmioty ochrony będą zidentyfikowane na podstawie SDF i dostępnych inwentaryzacji oraz chronione poprzez:

- zaliczenie części siedlisk do ekosystemów referencyjnych,
- stosowanie odmiennych typów drzewostanów dla siedlisk przyrodniczych (przyrodnicze typy lasu),
- modyfikację rębni w kierunku rębni złożonych,
- stosowanie otulin wokół cieków i mokradeł
- i in. praktykowane w dotychczasowym planowaniu.

Tematyka ta zostanie opisana w Programie ochrony przyrody na podstawie istniejących materiałów, poradników i literatury, również w postaci ogólnych zaleceń.

Po poddaniu protokołu KZP konsultacjom społecznym, dyrektor RDLP w Zielonej Górze wystąpi do regionalnego dyrektora ochrony środowiska w Gorzowie Wielkopolskim oraz państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego w Gorzowie Wielkopolskim, z wnioskiem o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania PUL na środowisko i na obszary Natura 2000. Załącznikiem do wniosku, będą założenia do planu urządzenia lasu dla nadleśnictwa, opisane w protokole KZP.

Wykonawca projektu planu urządzenia lasu będzie zobowiązany do wykorzystania w opracowaniu zagadnień przyrodniczych wszelkich dostępnych danych przyrodniczych dotyczących urządzanego nadleśnictwa, np. inwentaryzacji przyrodniczych, opracowań naukowych i in. dokumentów, w tym będących w posiadaniu RDOŚ.

W ramach wykonania planu u.l. wykonawca projektu PUL, odnotuje i zlokalizuje na mapach zauważone podczas taksacji lasu stanowiska chronionych i rzadkich gatunków roślin i zwierząt, na tyle, na ile umożliwi mu to posiadana wiedza w tym zakresie.

Wyniki późniejszych badań i inwentaryzacji, zleconych przez służby właściwe do spraw ochrony środowiska, zostaną uwzględnione w planie u.l., jeśli zostaną udostępnione dyrektorowi RDLP nie później, niż w dniu odbioru prac terenowych projektu PUL.

Prognoza oddziaływania PUL na środowisko będzie zawierać w szczególności rozdziały omawiające: istotne z punktu widzenia PUL problemy ochrony przyrody; określenie obszarów potencjalnej kolizji między celami ochrony przyrody a gospodarką leśną; przedmioty ochrony przyrody w obszarach Natura 2000 i potencjalne lokalizacje ich występowania; oddziaływanie PUL na chronione i rzadkie gatunki grzybów, roślin i zwierząt; rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań PUL na środowisko.

Część B: Założenia do planu urządzenia lasu

1. Ustalenia dotyczące obszarów chronionych i funkcji lasu

Na obszarze Nadleśnictwa Zielona Góra znajdują się następujące formy ochrony przyrody:

Lp.	Rodzaj form ochrony przyrody	Ilość obiektów (szt.)	Powierzchnia w zarządzie nadleśnictwa (ha)
1.	Obszary Chronionego Krajobrazu	3	2776
2.	Obszary Natura 2000	2	1224*
3.	Pomniki Przyrody	42 w tym 7 pow.	43,26
4.	Użytki ekologiczne	6	173,51
5.	Siedliska przyrodnicze	11	563,93

* w przypadku obszaru Natura 2000 Doliny Środkowej Odry PLB080004 o pow. 633,44 ha oraz Krośnieńskiej Doliny Odry PLH080028 o pow. 590,74 ha mamy do czynienia z pokrywającymi się zasięgami.

• Obszary Natura 2000

Na terenie Nadleśnictwa Zielona Góra wyznaczono dwa obszary Natura 2000:

1. PLB 080004 Dolina Środkowej Odry – obszar ptasi zatwierdzony przez Komisję Europejską
2. PLH 080028 Krośnieńska Dolina Odry – obszar siedliskowy zatwierdzony przez Radę Ministrów RP w dniu 28.01.2014 r.

a) PLB 080004 Dolina Środkowej Odry

Dane dotyczące obszaru opracowano na podstawie SDF oraz Planu Zadań Ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 13 lipca 2017r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Środkowej Odry PLB080004) i odnoszą się one do całości obszaru, a nie tylko do fragmentu obszaru w zasięgu Nadleśnictwa Zielona Góra.

Obszar wyznaczony Rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 z dnia 21 lipca 2004 r. (DZ. U. nr 229 poz. 2313), aktualizacja: Rozporządzenie Ministra Środowiska: z dnia 5 września 2007 r. (Dz. U. Nr 179, poz. 1275), z dnia 27 października 2008 r. (Dz. U. 198, poz. 1226) oraz z dnia 12.01.2011 r. (DZ.U. nr 25, poz. 133),.

Dane powierzchniowe:

Powierzchnia ogólna	Pow. w zasięgu terytorialnym N-ctwa	Pow. w zarządzie nadleśnictwa (ha)			
		Leśna	Nieleśna	Razem	%
33 677,80	4823,14	435,67	197,77	633,44	3,66

Oddziały wchodzące w skład obszaru w Nadleśnictwie Zielona Góra: 332-337, 338a-p, 339-349, 359a, 361i, 364a-f;n-p.

Obszar obejmuje fragment doliny Odry od Nowej Soli do ujścia Nysy Łużyckiej wraz z rejonem ujścia Obrzycy do Odry. Znaczna część obszaru jest zalewana podczas wysokich stanów wody w Odrze. Zachowane są tutaj liczne starorzecza, występują duże kompleksy wilgotnych łąk, a także zarośla i lasy łęgowe. Wśród tych ostatnich najcenniejsze są fragmenty łągów jesionowo-wiązowych (np. kompleks k. Krępy) i łągów wierzbowych.

Na terenie obszaru występują co najmniej 22 gatunki ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 3 gatunki z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK).

W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej (C6) następujących gatunków ptaków: kania czarna (PCK), kania ruda (PCK), trzmielojad, świerszczak i remiz; w stosunkowo wysokim zagęszczeniu (C7) występuje derkacz i cyranka.

Ptaki z Załącznika I Dyrektywy Parlamentu i Rady 2009/147/WE.

Kod	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Populacja
A030	bocian czarny	<i>Ciconia nigra</i>	C
A031	bocian biały	<i>Ciconia ciconia</i>	D
A072	trzmielojad	<i>Pernis apivorus</i>	C
A073	kania czarna	<i>Milvus migrans</i>	B
A074	kania ruda	<i>Milvus milvus</i>	B
A075	bielik	<i>Haliaeetus albicilla</i>	C
A081	błotniak stawowy	<i>Circus aeruginosus</i>	C
A084	błotniak łąkowy	<i>Circus pygargus</i>	D
A119	kropiatka	<i>Porzana porzana</i>	D
A122	derkacz	<i>Crex crex</i>	C
A127	żuraw	<i>Grus grus</i>	C
A224	lelek	<i>Caprimulgus europaeus</i>	D
A229	zimirdek	<i>Alcedo atthis</i>	C
A234	dzięcioł zielonosiwy	<i>Picus canus</i>	C
A236	dzięcioł czarny	<i>Dryocopus martius</i>	D
A238	dzięcioł średni	<i>Dendrocopus medius</i>	C
A246	lerka	<i>Lullula arborea</i>	D
A255	świergotek polny	<i>Anthus campestris</i>	D
A307	jarzębatka	<i>Sylvia nisoria</i>	D
A320	muchotówka mała	<i>Ficedula parva</i>	D
A338	gąsiorek	<i>Lanius collurio</i>	D
A379	ortolan	<i>Emberiza hortulana</i>	D

Regularnie występujące ptaki migrujące, niewymienione w Załączniku I Dyrektywy: krakwa, cyranka, płaskonos, bekas kszyc.

Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony gatunków zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony obszaru (Załącznik nr 3 do Zarządzenia z dnia 13 lipca 2017r.):

1. Zagrożenia istniejące:

- Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska;
- Zaniechanie/brak koszenia;
- Zarzucenie pasterstwa/brak wypasu;

2. Zagrożenia potencjalne:

- Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie;
- Regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych i zmiana przebiegu koryt rzecznych;
- Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska;
- Brak zalewania;
- Hodowla zwierząt;
- Obce gatunki inwazyjne;
- Zmiana sposobu uprawy;
- Produkcja energii wiatrowej;
- Śmierć lub uraz w wyniku kolizji;
- Zaniechanie/brak koszenia;
- Zarzucenie pasterstwa/brak wypasu;
- Zalesiania terenów otwartych;
- Wycinka lasu (w tym także zadrzewień);

Działania ochronne określone w PZO dla Nadleśnictwa Zielona Góra:

1. Modyfikacja gospodarki leśnej w zakresie wyłączenia z użytkowania rębnych drzewostanów stanowiących siedliska lęgowe gatunków ptaków we wskazanym obszarze wdrażania, z wyjątkiem dopuszczenia możliwości ich wycinki lub użytkowania rębego w ramach wykonywania prac z zakresu ochrony przeciwpowodziowej lub ze względu na zapewnienie trwałości lasu lub bezpieczeństwa powszechnego. Działanie ciągle realizowane w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych. – Leśnictwo Laski oddz. 346 k, 342 a, Leśnictwo Łężyce oddz. 332c.
2. W drzewostanach o powierzchni ≥ 1 ha, użytkowanych rębnie, z wyłączeniem bloków upraw pochodnych, pozostawić drzewostan w formie grup i/lub kęp zajmujących min. 4-5% powierzchni drzewostanu do naturalnego rozpadu, z wyjątkiem dopuszczenia możliwości ich usunięcia (w tym w szczególności użytkowania rębego), w ramach wykonywania prac z zakresu ochrony przeciwpowodziowej lub ze względu na zapewnienie trwałości lasu lub bezpieczeństwa powszechnego. Działanie ciągle realizowane w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych.
3. Modyfikacja gospodarki leśnej w zakresie wyłączenia z użytkowania rębnych drzewostanów przylegających do zbiorników wód stojących w pasie o szerokości jednej wysokości dojrzałego drzewostanu (tj. ok. 30 m) od linii brzegowej zbiornika, z dopuszczeniem możliwości ich usunięcia (w tym w szczególności użytkowania rębego) ramach wykonywania prac z zakresu ochrony przeciwpowodziowej lub ze względu na zapewnienie trwałości lasu lub bezpieczeństwa powszechnego. Działanie ciągle realizowane w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych.
4. Pozostawienie bez ingerencji rumoszu drzewnego (tj. powalonych drzew lub ich części) w zbiornikach wód stojących, z dopuszczeniem możliwości ich usunięcia w ramach wykonywania prac z zakresu ochrony przeciwpowodziowej. Działanie ciągle realizowane w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych.

Na terenie Nadleśnictwa Zielona Góra zinwentaryzowano 13 typów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej, w tym 6 siedlisk leśnych. Siedliska zlokalizowane są w postaci całych wydziałów leśnych lub w formie punktowej (płaty w części wydziału).

b) PLH 080028 Krośnieńska Dolina Odry

Dane dotyczące obszaru opracowano na podstawie SDF obszaru Natura 2000 i odnoszą się one do całości obszaru, a nie tylko do fragmentu obszaru w zasięgu Nadleśnictwa Zielona Góra.

Dane powierzchniowe:

Powierzchnia ogólna (ha)	Pow. w zasięgu terytorialnym N-ctwa (ha)	Pow. w zarządzie nadleśnictwa (ha)			
		Leśna	Nieleśna	Razem	%
19202,47	4679,02	426,98	197,49	590,74	3,60

Oddziały wchodzące w skład obszaru na terenie Nadleśnictwa Zielona Góra: 332-336, 337 a-r, 339, 340f-lx, 341-349, 359a, 361i, 364a-d;n-p.

Obszar obejmuje fragment doliny Odry od Cigacic do granicy polsko-niemieckiej. Znaczna część obszaru okresowo zalewana (międzywale). Zachowane starorzecza, lasy lęgowe, duże kompleksy łąk wyczyńcowych i selernicowych. Fragmenty łągów jesionowo-wiązowych (np. kompleks k. Krępy) i łągów wierzbowych. Ostoja obejmuje końcowy odcinek Bobru uchodzącego do Odry (od jazu zapory w Raduszczyku Starym do ujścia), jest to ważne regionalnie tarlisko ryb reofilnych, m.in. bolenia i minoga rzeczne. Ostoja obejmuje również kompleks starych lasów lęgowych w Krępie k. Zielonej Góry oraz dobrze wykształcone łągi k. Czarnej Łachy w pobliżu Krosna Odrzańskiego.

Obszar ważny dla zachowania siedlisk i gatunków związanych z doliną wielkiej rzeki: 16 rodzajów siedlisk z załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG, a szczególnie kompleksów łąkowych i lasów lęgowych oraz 21 gatunków zwierząt z załącznika II Dyrektywy. Ważny korytarz ekologiczny. Stanowiska *Maculinea teleius* i *M. nausithous* wyznaczają pn. granicę zasięgu tych gatunków. Jedno z nielicznych stanowisk *Maculinea teleius* na Ziemi Lubuskiej. Silne populacje ksylobiontów: jelonka rogowca i kozioroga dębosza, a także pachnicy dębowej. Stanowiska bezkręgowców potwierdzone w nwentaryzacji siedlisk przyrodniczych w LP 2007.

Najcenniejszym typem łąk w obszarze są często wzorcowo wykształcone płaty łąk trzęślicowych, reprezentowane głównie przez zespoły *Sanguisorbo-Silaetum* i *Galietum borealis*. We wzajemnej relacji dynamicznej i przestrzennej pozostają z nimi płaty łąk selernicowych, a precyzyjne rozdzielanie

tych jednostek syntaksonomicznych jest często lokalnie trudne. Ważnym elementem roślinności doliny rzeki są zbiorowiska terofitów nadrzecznych, stanowiących siedlisko 3270. Pojawienie się płatów tego typu roślinności jest ściśle związane z poziomem wody, głównie w obrębie koryta normalnego rzeki. Do cenniejszych zespołów reprezentujących siedlisko należą tam: *Rumicetum palustris*, *Agrostio-Pulicarietumvulgaris*, *Chenopodio-Polygonetum brittingeri* i *Cycero fuscii-Limoselletum*. Wielką osobliwością geobotaniczną jest roślinność wodna starorzeczy. Dość częstym gatunkiem jest tam *Salvinia natans*, a najcenniejszym zbiorowiskiem jest niewątpliwie zespół kotewki orzecha wodnego *Trapetum natantis*.

Siedliska przyrodnicze na terenie ostoi Krośnieńska Dolina Odry (wg SDF).

Siedlisko przyrodnicze		% pokrycia	Stan zachowania
Kod	Nazwa		
2330	Wydmny śródlądowe z murawami napiaskowymi	0,02	B
3130	Brzegi lub osuszane dna zbiorników wodnych ze zbiorowiskami z <i>Littorelletea</i> , <i>Isoëto-Nanojuncetea</i>	0,01	B
3150	Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion</i> , <i>Potamion</i>	2,17	A
3260	Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników <i>Ranunculion fluitantis</i>	0,002	
3270	Zalewane muliste brzegi rzek	0,60	B
6410	Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>)	0,70	A
6430	Ziołorośla górskie (<i>Adenostylion alliariae</i>) i ziołorośla nadrzeczne (<i>Convolvuletalia sepium</i>)	2,00	A
6440	Łąki selernicowe (<i>Cnidion dubii</i>)	0,35	B
6510	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	2,20	B
7140	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzerio-Caricetea</i>)	0,023	B
9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Tilio-Carpinetum</i>)	4,50	B
91E0*	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i>)	2,50	B
91F0	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>)	2,20	A
9110	Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagetum</i>)	0,001	C
9190	Pomorski kwaśny las brzoźowo-dębowy (<i>Betulo-Quercetum</i>)	0,16	B
91T0	Sosnowy bór chrobotkowy (<i>Cladonio-Pinetum</i>)	1,90	B

* siedliska priorytetowe

Gatunki z II Załącznika Rady 92/43/EWG, których występowanie stwierdzono w obszarze:

- ssaki: bóbr *Castor fiber*, wydra *Lutra lutra*
- płazy i gady: kumak nizinny *Bombina bombina*, traszka grzebieniasta *Triturus cristatus*, żółw błotny *Emys orbicularis*
- ryby: minóg strumieniowy *Lampetra planeri*, minóg rzeczny *Lampetra fluviatilis*, boleń *Aspius aspius*, różanka *Rhodeus sericeus amarus*, piskorz *Misgurnus fossilis*, koza *Cobitis taenia*, łosoś atlantycki *Salmo salar*
- bezkręgowce: czerwończyk nieparek *Lycaena dispar*, jelonek rogacz *Lucanus cervus*, pachnica dębowa* *Osmoderma eremita*, kozioróg dębosz *Cerambyx cerbo*, trzepla zielona *Ophiogomphus cecilia*, zalotka większa *Leucorrhinia pectoralis*, modraszek telejus *Maculinea teleius*, modraszek nausitous *Maculinea nausithous*

* gatunki priorytetowe

Zagrożenia (wg SDF):

- susza hydrologiczna powodująca drastyczne zmniejszenie się przepływów w dopływach, brak dłuższych wylewów Odry,
- antropogeniczne przekształcenia sieci rzecznej, w tym aspekty regulacyjne i zabezpieczenia przed powodzią koryta Odry,
- wciąż duży stopień eutrofizacji i zanieczyszczenia wód Odry,
- wielorakie negatywne skutki wykorzystania Odry dla żeglugi rzecznej,
- piętrzenia na dopływach Odry w granicach obszaru bez przejść dla ryb,

- zarzucanie gospodarki łąkowo-pastwiskowej, zaorywanie łąk,
- wycinanie lasów łągowych.

- **Obszary Chronionego Krajobrazu**

Obszary chronionego krajobrazu obejmują wyróżniające się krajobrazowo tereny o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełniącą funkcją korytarzy ekologicznych w układzie przestrzennym danego województwa.

Podstawą prawną funkcjonowania obszarów chronionego krajobrazu na terenie Nadleśnictwa Zielona Góra są:

- Uchwała nr XXIX/455/17 Sejmiku Województwa Lubuskiego w sprawie obszaru chronionego krajobrazu o nazwie „**Krośnieńska Dolina Odry**”: obszar o całkowitej powierzchni 12.488,70 ha położony na terenie gminy Czerwieńsk (5.676,40 ha), Sulechów (1.225,90 ha), Gubin (50,58 ha), Krosno Odrzańskie (4.284,82 ha), miasto Zielona Góra (1211,00 ha);
- Uchwała nr IX/88/15 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 8 czerwca 2015 r. w sprawie wyznaczenia obszaru chronionego krajobrazu „**Wzniesienia Zielonogórskie**”: obszar o całkowitej powierzchni 2302,40 ha położony na terenie gminy Świdnica;
- Uchwała nr XX/228/16 z dnia 16 maja 2016 r. Sejmiku Województwa Lubuskiego w sprawie wyznaczenia obszaru chronionego krajobrazu o nazwie „**Dolina Śląskiej Ochli**” - obszar o całkowitej powierzchni 9.641,89 ha położony na terenie gminy Kozuchów (431,57 ha), Otyń (2287,21 ha), Nowogród Bobrzański (108,49 ha), Świdnica (2837,74 ha), miasto Zielona Góra (3976,88 ha).

- **Użytki ekologiczne**

Użytki ekologiczne istniejące na gruntach Nadleśnictwa Zielona Góra utworzone zostały na mocy Rozporządzenia Nr 1 Wojewody Zielonogórskiego z dn. 06.01.1997 r. (Dz.Urz.Woj.Ziel. Nr1, poz.1). Obecnie obowiązującym aktem jest Rozporządzenie Nr 5 Wojewody Lubuskiego z dn.25.03.2002 r. (Dz.Urz. Nr 44, poz. 554) .

Lp	Nazwa	Nr. Rej. Woj	Obowiązująca podstawa prawna	Położenie		Pow. (ha)*	Zabiegi wykonane i projektowane	Uwagi
				Oddz. poddz.	Gmina leśnictwo			
1	Międzywale I	16	R.W.L. Nr 5 z 2002 r. (Dz.U.Woj.Lub. Nr 44, poz. 554)	347a,b,d,i,j, k,l,m,348b, k,n,349b,c	Czerwieńsk Laski	68,89		68,90 wg aktu
2	Międzywale II	17	R.W.L. Nr 5 z 2002 r. (Dz.U.Woj.Lub. Nr 44, poz. 554)	342b,d,g, 343a,c,d, 344a,c,g,j,l, m,346i,f,	Czerwieńsk Laski	79,55		78,38 wg aktu
3	Konwalie	18	R.W.L. Nr 5 z 2002 r. (Dz.U.Woj.Lub. Nr 44, poz. 554)	352 a	Zielona Góra Łężyce	0,90		
4	Dereniówka	19	R.W.L. Nr 5 z 2002 r. (Dz.U.Woj.Lub. Nr 44, poz. 554)	872 s	Świdnica Świdnica	0,66		
5	Dober	20	R.W.L. Nr 5 z 2002 r. (Dz.U.Woj.Lub. Nr 44, poz. 554)	812 k	Świdnica Buchatów	0,92		
6	Międzywale IV		Uchwała Rady Miejskiej w Czerwiensku z dnia 27 kwietnia 2016	334 t, x, y, w	Czerwieńsk Łężyce	22,59		

*różnica w powierzchni zawartej w aktach prawnych powołujących użytki i PUL na lata 2011-2020 wynika z dokładności obliczeń geodezyjnych powstałych w wyniku aktualizacji mapy numerycznej i ewidencji gruntów Nadleśnictwa Zielona Góra.

- **Pomniki przyrody**

Wykaz istniejących pomników przyrody na gruntach będących w zarządzie Nadleśnictwa Zielona Góra (stan na dzień 01.01.2018 r.) przedstawia poniższa tabela.

Lp	Położenie			Opis						Nazwa	Podst.prawna
	Obręb	L-ctwo	Oddz	Pow	Ilość	Gat	Wiek	Obwód (cm)	Wys (m)		
Pomniki przyrody											
1	Nietków	Nietków	337j			Db.sz	250	564	27		Zarz.Woj.Ziel. Nr 105/86 z dn.10.11.1986
2	Nietków	Łężyce	351f			Bk	250	550	30		Rozp.Woj.Ziel. Nr 7/95 z dn.07.12.1995
3	Nietków	Łężyce	353g			Db.sz	210	400	30		Rozp.Woj.Ziel. Nr 7/95 z dn.07.12.1995
4	Nietków	Łężyce	354a			Db.sz	250	390	28		Rozp.Woj.Ziel. Nr 7/95 z dn.07.12.1995
5	Nietków	Łężyce	357a			Md	130	220	26		Uchwała XXXV/285/09 Rady Gminy Zielona Góra
6	Nietków	Łężyce	358a			Db.sz	210	440	32		Rozp.Woj.Ziel. Nr 7/95 z dn.07.12.1995
7	Nietków	Łężyce	360d		3	Db.sz	150	320,300,300	25	TROJA-CZKI	Uchwała XXXV/285/09 Rady Gminy Zielona Góra
8	Nietków	Łężyce	369k			Bk	150	395	28	EDWARD	Uchwała XXXV/285/09 Rady Gminy Zielona Góra
9	Nietków	Zagórze	464j			Głaz narzutowy		800	1,2		Uchwała XXVI/228/09 Rady Miasta i Gminy Czerwieńsk
10	Nietków	Nietków	487a		3	Db.sz	150	320,295,280	29,28,28		Uchwała XXVI/228/09 Rady Miasta i Gminy Czerwieńsk
11	Nietków	Nietków	510g			Bluszcz		50	14		Uchwała XXVI/228/09 Rady Miasta i Gminy Czerwieńsk
12	Nietków	Nietków	526f			Db.sz	250	465	25		Zarz.Woj.Ziel. Nr 105/86 z dn.10.11.1986
13	Nietków	Nietków	526i			Db.sz	250	366	23		Uchwała XXVI/228/09 Rady Miasta i Gminy Czerwieńsk
14	Nietków	Laski	527a			Db.sz	200	419	19		Uchwała XXVI/228/09 Rady Miasta i Gminy Czerwieńsk
15	Wilkanowo	Wilkanowo	729s			Db.sz	145	395	28		Rozp.Woj.Ziel. Nr 7/95 z dn.07.12.1995
16	Wilkanowo	Buchałów	805i			Db.sz	160	425	26		Zarz.Woj.Ziel. Nr 105/86 z dn.10.11.1986
17	Wilkanowo	Buchałów	805i			Db.sz	160	325	23		Zarz.Woj.Ziel. Nr 105/86 z dn.10.11.1986
18	Wilkanowo	Buchałów	805o			Db.sz	160	500	25		Zarz.Woj.Ziel. Nr 105/86 z dn.10.11.1986
19	Wilkanowo	Buchałów	812j		6	Db.sz	250	340-410	20		Zarz.Woj.Ziel. Nr 4/82 z dn.16.01.1982
20	Wilkanowo	Buchałów	812j			Kl	119	300	26		Zarz.Woj.Ziel. Nr 105/86 z dn.10.11.1986
21	Wilkanowo	Buchałów	812j			Tp.cz	119	390	28		Zarz.Woj.Ziel. Nr 105/86 z dn.10.11.1986

Lp	Położenie			Opis						Nazwa	Podst.prawna
	Obręb	L-ctwo	Oddz	Pow	Ilość	Gat	Wiek	Obwód (cm)	Wys (m)		
											dn.10.11.1986
22	Wilkanowo	Buchałów	812j			Brz	119	208	26		Zarz.Woj.Ziel. Nr 105/86 z dn.10.11.1986
23	Wilkanowo	Buchałów	845hx			Db.cz	200	340	22		Zarz.Woj.Ziel. Nr 105/86 z dn.10.11.1986
24	Wilkanowo	Buchałów	845hx			Db.cz	200	360	22		Zarz.Woj.Ziel. Nr 105/86 z dn.10.11.1986
25	Wilkanowo	Buchałów	845hx			Db.sz	200	320	25		Zarz.Woj.Ziel. Nr 105/86 z dn.10.11.1986
26	Wilkanowo	Buchałów	845hx			Db.sz	200	400	25		Zarz.Woj.Ziel. Nr 105/86 z dn.10.11.1986
27	Wilkanowo	Buchałów	845hx			Db.sz	200	375	25		Zarz.Woj.Ziel. Nr 105/86 z dn.10.11.1986
28	Wilkanowo	Buchałów	845hx			Db.sz	300	600	25		Zarz.Woj.Ziel. Nr 105/86 z dn.10.11.1986
29	Wilkanowo	Buchałów	845hx		3	Cis	150	80-100	10		Zarz.Woj.Ziel. Nr 105/86 z dn.10.11.1986
30	Wilkanowo	Buchałów	845hx		2	Platan	200	420,445	22		Zarz.Woj.Ziel. Nr 105/86 z dn.10.11.1986
31	Wilkanowo	Ochla	868h			Db.sz	270	470	24	BLIŻNIAK	Rozp.Woj.Ziel. Nr 7/95 z dn.07.12.1995
32	Wilkanowo	Świdnica	872t		6	Dg	114	230-290	30		Rozp.Woj.Ziel. Nr 3/95 z dn.25.01.1995
33	Wilkanowo	Świdnica	874o		5	Tulipanowiec		66	18		Rozp.Woj.Ziel. Nr 3/95 z dn.25.01.1995
34	Wilkanowo	Świdnica	954j			Db.sz	150	348		TATO	Uchwała XXXV/286/09 Rady Gminy Zielona Góra
35	Wilkanowo	Świdnica	977m			Db.sz	300	510	27		Rozp.Woj.Ziel. Nr 15/98 z dn. 11.12.1998
Powierzchniowe pomniki przyrody											
36	Wilkanowo	Świdnica	872l,p,s; 873f-i; 874m,o, s; 882c,d,h ,i,k; 883k-m	32,81		Źródła potoków ze stanowiska mi rzadkich i chronionych roślin				ŹRÓDŁA DĄBROWA	Rozp.Woj.Ziel. Nr 5 z dn.24.04.1996
37	Wilkanowo	Wilkanowo	855d	4,38		Źródła potoków ze stanowiska mi rzadkich i chronionych roślin				RUCZAJ	Rozp.Woj.Ziel. Nr 5 z dn.24.04.1996
38	Wilkanowo	Ochla	870p,r	2,18		Źródła potoków ze stanowiska mi rzadkich i chronionych roślin					Rozp.Woj.Ziel. Nr 5 z dn.24.04.1996
39	Wilkanowo	Wilkanowo	770d	0,01		Stanowisko widłaka spłaszczonego				WIDŁAKI	Rozp.Woj.Ziel. Nr 5 z dn.24.04.1996
40	Wilkanowo	Wilkanowo	833l	2,08		Stanowisko pomocnika baldaszkowatego					Rozp.Woj.Ziel. Nr 5 z dn.24.04.1996
41	Wilkanowo	Wilkanowo	833r	0,5		Stanowisko bluszczu pospolitego					Rozp.Woj.Ziel. Nr 5 z dn.24.04.1996
42	Wilkanowo	Ochla	943g, 944a	1,3						LEŚNE ŹRÓDŁA	Uchwała Rady Gminy Zielona Góra

Lp	Położenie			Opis						Nazwa	Podst.prawna
	Obręb	L-ctwo	Oddz	Pow	Ilość	Gat	Wiek	Obwód (cm)	Wys (m)		
										LISKO	XXXI/179/05 z dn.28.01.2005

Po weryfikacji informacji uzyskanych od leśniczych przedłożona zostanie Wykonawcy PUL lista projektowanych pomników przyrody.

• **Ważniejsze obiekty dziedzictwa kulturowego i obiekty archeologiczne**

Na gruntach Nadleśnictwa Zielona Góra występuje co najmniej kilkanaście ważniejszych obiektów kultury materialnej, z czego: 6 cmentarzy (w oddz. 457d, 508f, 540c, 559cx – obr. Nietków oraz 710m, 866h – obręb Wilkanowo), 1 pomnik (oddz. 358c obr. Nietków), 1 wieża obserwacyjna murowana (oddz. 915j), 3 stanowiska z bunkrami (w oddz. 335h, 469k, obr. Nietków, oraz 976j obr. Wilkanowo) i co najmniej 3 stanowiska kurhanów (w oddz. 417h obr. Nietków, 926b, 953g obr. Wilkanowo).

Z wymienionych obiektów najciekawszym, najbardziej wartościowym, zapewne o znaczeniu regionalnym jest występująca w oddz. 915j obr. Wilkanowo - **murowana wieża obserwacyjna**. Zbudowana została w 1902 roku przez Zielonogórski Związek Winiarzy i Kupców na cześć „żelaznego kanclerza” Otto von Bismarcka wg obowiązującego wzoru architektonicznego opracowanego przez Wilhelma Kreisa z Düsseldorfu. Położona jest na Wilkanowskiej Górze (Kosowej Górze) i ma wysokość 21 metrów. Służy jako przeciwpożarowy punkt obserwacyjny, i ważny obiekt turystyczny w miejscu przecinania się kilku szlaków turystycznych. Wieża na Wilkanowskiej Górze ze względu na pełnioną funkcję i bezpieczeństwo nie jest udostępniana turystom indywidualnym.

Inne wymienione poniżej obiekty kultury materialnej, są w dużym stopniu zniszczone – i tym samym mniej wartościowe ze względów krajoznawczych. Stare poniemieckie cmentarze protestanckie i ewangeliczne zostały zniszczone i zdewastowane bezpośrednio po zakończeniu II wojny światowej. Obecnie większość z nich nie figuruje nawet w ewidencji zabytków woj. lubuskiego.

Niewielki murowany pomnik, obelisk w oddz. 358c leśnictwa Łężyce obr. Nietków z okresu sprzed II wojny światowej upamiętnia śmierć miejscowego nadleśniczego.

Z zachowanych bunkrów najbardziej okazałe znajdują się w okolicy miejscowości Świdnica.. Dwa żelbetowe bunkry o wymiarach: wysokość 15m., średnica 20m, grubość ścian 1,6m, grubość stropodachu 3m - wybudowane zostały około roku 1938. Mogły one służyć dawniej, jako magazyn paliwa oraz maszynownia wyposażona w agregaty prądotwórcze. W obiektach tych miało siedzibę Niemieckie Radio Wrocław. Jeden z bunkrów leży na gruncie leśnym w oddz. 976j w leśnictwie Świdnica obr. Wilkanowo, drugi znajduje się na gruncie prywatnym.

Zestawienie omówionych powyżej obiektów przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Rodzaj obiektu	Leśnictwo Oddz., poddz.	Pow. (ha)	Ogólny opis	Zabiegi wykonane, projekt.	Uwagi
1	Murowana wieża	Ochla 915 j	-	Opis zamieszczono wyżej		
2	Bunkier	Świdnica 976 j	-	Opis zamieszczono wyżej		
3	Bunkier	Nietków 335h	-	Mały bunkier nad Odrą, okresowo zalewany wodą		
4	Bunkier	Zagórze 469 k	-	Żelbetowy bunkier z okresu II wojny światowej		
5	Cmentarz	Łężyce 369 l	0,32	Pozostałości po dawnym cmentarzu niemieckim		
6	Cmentarz	Nietków 508 f	0,40	jak wyżej		
7	Cmentarz	Laski 559 cx	0,47	Pozostałości po cmentarzu poniemieckim założonym w 1886 r.		
8	Cmentarz	Laski 540 c	0,50	Pozostałości po dawnym cmentarzu niemieckim,		

Lp.	Rodzaj obiektu	Leśnictwo Oddz., poddz.	Pow. (ha)	Ogólny opis	Zabiegi wykonane, projekt.	Uwagi
				protestanckim z przełomu XIX/XX wieku		
9	Cmentarz	Leśniów, 710 m	0,26	Cmentarz ewangelicki założony w latach 30-tych XXw.		
10	Cmentarz	Zagórze 457 d	0,28	Dawny cmentarz niemiecki, parafialny z XIXw, zadrzew. zamknięty po 1945r. – ewangelicki		
11	Cmentarz	Zagórze 608 b	0,32	Dawny cmentarz poniemiecki		
12	Cmentarz	Ochla 866 h		Dawny cmentarz poniemiecki		
13	Cmentarz	Nietków 583 j	0,67	Dawny cmentarz poniemiecki, parafialny, ewangelicki		
14	2 groby	Laski 340 y	-	Dawny cmentarz rodowy Rottenburgów w Arboretum	Projekt rewitalizacji arboretum, na terenie którego znajdują się groby sporządzone przez Gminę Czerwieńsk, która jest dzierżawcą tego terenu.	Arboretum wpisane do rejestru zabytków pod nr L-74
15	pomnik	Łężyce 358 c	-	Pomnik sprzed II wojny światowej upamiętniający osobę N-czego Klee (1867-1908)		

Z lasami Nadleśnictwa Zielona Góra i ich najbliższym otoczeniem wiąże się 26 zlokalizowanych stanowisk archeologicznych.

Lp.	Lokalizacja	Numer stanowiska	Numer ewidencyjny stan.	Ogólny opis stanowiska	Nr rejestru zabytków
1	Leśniów Wielki w oddz. 516	stan. 4	AZP 60-12/14	skarb – brak bliższych danych (odkrycie sprzed II wojny światowej)	
2	Sudoł w oddz. 586-587	stan. 1	AZP 61-12/28	ślady osadnictwa z wczesnej epoki brązu i późnego średniowiecza	
3	Wysokie w oddz. 386	stan. 1	AZP 60-13/15	cmentarzysko ciałopalne płaskie ludności kultury łużyckiej z epoki brązu, badania wykopaliskowe przed II wojną światową	
4	Płoty w oddz. 594	stan. 9	AZP 61-13/9	jak wyżej	
5	Płoty w oddz. 417	stan. 14	AZP 61-13/14	ślady osadnictwa z epoki brązu i okresu rzymskiego	
6	Płoty w oddz. 601	stan. 7	AZP 61-13/7	ślady osadnictwa z okresu neolitu i okresu starożytności	
7	Wysokie w oddz. 384	stan. 2	AZP 60-14/6	cmentarzysko ciałopalne położone na terenie dawnej piasznicy, groby kultury łużyckiej z epoki żelaza i groby z okresu wpływów rzymskich	
8	Przylep w oddz. 646	stan. 7	AZP 61-14/8	cmentarzysko ciałopalne ludności kultury łużyckiej z epoki brązu – odkryte w trakcie budowy kolektora do oczyszczalni ścieków w 1990 r.	
9	Buchałów w oddz. 831	stan. 4	AZP 62-12/16	cmentarzysko kurhanowe kultury łużyckiej z epoki brązu – co najmniej 5-6 kurhanów położonych w różnych odległościach od siebie, część kurhanów silnie zniwelowana i trudno uchwytna w terenie (wynik głębokiej orki pod las)	
10	Letnica w oddz. 826	stan. 8	AZP 62-12/6	osada kultury łużyckiej	375 / 1971
11	Letnica	stan. 29	AZP 62-12/8	osada z okresu rzymskiego	

Lp.	Lokalizacja	Numer stanowiska	Numer ewidencyjny stan.	Ogólny opis stanowiska	Nr rejestru zabytków
	w oddz. 825				
12	Letnica w oddz. 827	stan. 7	AZP 62-12/5	osada kultury łużyckiej	374 / 1971
13	Letnica w oddz. 825	stan. 3	AZP 62-12/1	stanowisko wielokulturowe zamieszkałe od epoki kamienia przez okres epoki brązu, żelaza, wpływów rzymskich, wczesne i późne średniowiecze	370 / 1971
14	Letnica w oddz. 825	stan. 9	AZP 62-12/7	cmentarzysko kultury łużyckiej z epoki brązu, osada z okresu wpływów rzymskich, osada z okresu późnego średniowiecza	376 / 1971
15	Letnica przy oddz. 828	stan. 30	AZP 62-12/9	osada z okresu wpływów rzymskich oraz późnego średniowiecza	
16	Letnica przy oddz. 880	stan. 6	AZP 62-12/4	stanowisko wielokulturowe użytkowane od okresu kultury łużyckiej przez okres lateński, wpływów rzymskich, wczesne i późne średniowiecze	373 / 1971
17	Letnica w oddz. 880	stan. 4	AZP 62-12/2	stanowisko wielokulturowe użytkowane w okresach jak stanowisko poprzednie (nr 16 w spisie)	371 / 1971
18	Radomia w oddz. 755,756	stan. 1	AZP 62-13/20	cmentarzysko kurhanowe ludności kultury łużyckiej – na powierzchni są widoczne dobrze przynajmniej dwa kurhany, inne silnie spłaszczone i rozorane	
19	Letnica przy oddz. 888	stan. 12	AZP 63-12/58	gródek stożkowaty (umocniona siedziba rycerska) użytkowany w okresie od późnego średniowiecza po 1642 rok	
20	Letnica przy oddz. 968	stan. 13	AZP 63-12/44	grodzisko wczesnośredniowieczne (IX-Xw) przecięte przez tor kolejowy	
21	Świdnica w oddz. 965	stan. 3	AZP 63-12/69	cmentarzysko ciałopalne kultury łużyckiej	
22	Świdnica w oddz. 964	stan. 11	AZP 63-13/5	stanowisko funkcjonalnie nieokreślone, związane z ludnością kultury łużyckiej (dane arch. sprzed II wojny światowej)	
23	Świdnica w oddz. 972	stan. 4	AZP 63-13/6	cmentarzysko ciałopalne kultury łużyckiej położone na terenie dawnej żwirowni	
24	Świdnica w oddz. 951	stan. 8	AZP 63-13/19	stanowisko z okresu wpływów rzymskich	
25	Świdnica w oddz. 953	stan. 13	AZP 63-13/21	stanowisko z okresu wpływów rzymskich	
26	Świdnica w oddz. 899	stan. 17	AZP 63-13/14	osada ludności kultury łużyckiej z epoki żelaza	

Jak wynika z powyższego zestawienia z wymienionych 26 stanowisk archeologicznych – 6 stanowisk zostało wpisanych w 1971 roku do rejestru zabytków. Największe zagęszczenie stanowisk archeologicznych występuje na północ od wsi Letnica, między Świdnicą a Piaskami, oraz między Sudółem – Płotami – Czerwieńskiem – Wysokiem.

• Siedliska przyrodnicze

Na terenie Nadleśnictwa Zielona Góra zinwentaryzowano siedliska przyrodnicze na obszarze 563,93 ha.

Zestawienie powierzchni zinwentaryzowanych siedlisk Natura 2000 w Nadleśnictwie Zielona Góra

Kod siedliska.	Nazwa siedliska	Pow. [ha]
Siedliska nieleśne		
2330	Wydmny śródlądowe z murawami napiaskowymi (<i>Corynephorus, Agrostis</i>)	4,23
3150	Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion, Potamion</i>	16,93
4030	Suche wrzosowiska (<i>Calluno-Genistion, Pohlio-Callunion, Calluno-Arcostaphyllion</i>)	8,09
6120*	Cieplolubne, śródlądowe murawy napiaskowe (<i>Koelerion glaucae</i>)	0,23

Kod siedliska.	Nazwa siedliska	Pow. [ha]
6430	Ziołorośla górskie (<i>Adenostylion alliariae</i>) i ziołorośla nadrzeczne (<i>Convolvuletalia sepium</i>)	5,83
6510	Nizowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	2,12
7140	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzeria-Caricetea</i>)	1,05
Razem siedliska nieleśne		38,48
Siedliska leśne		
9110	Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagenion</i>)	25,66
9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio Carpinetum, Tilio-Carpinetum</i>)	75,60
9190	Kwaśne dąbrowy (<i>Quercetea robori-patraea</i>)	81,20
91E0*	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae, olsy źródliskowe</i>)	205,67
91F0	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo- jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>)	130,88
91T0	Sosnowy bór chrobotkowy (<i>Cladonio-Pinetum</i> i chrobotkowa postać <i>Peucedano-Pinetum</i>)	6,44
Razem siedliska leśne		525,45
OGÓLEM NADLEŚNICTWO:		563,93

- Ochrona gatunkowa**

Fauna i flora nadleśnictwa jest słabo zbadana.

Lokalizację znanych stanowisk roślin chronionych na gruntach w zarządzie nadleśnictwa przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Gatunek	Leśnictwo	Oddz.
Porosty			
1.	Płucnica islandzka <i>Cetraria islandica</i>	Łężyce	380 n
Rośliny naczyniowe			
2.	Widłak jałowcowaty <i>Lycopodium annotinum</i>	Nietków	498 c
		Laski	537c,i 538 c, 573 b
		Przylep	632 b
		Leśniów	706 a, 711 m, 714 f
		Wilkanowo	731 a
		Buchałów	744 i, 757 a
		Świdnica	883 b
Rośliny naczyniowe			
3.	Widłak goździsty <i>Lycopodium clavatum</i>	Łężyce	357c, 379f, g, 395g, 399b, h, 408b, f, 414g, 426a, c, f, 439g,
		Nietków	483d, 491c, 498c, f
		Laski	534a, 535a, 536f, j, 537b, c, 541k, o, p, 548k, o, 549b, 558d, f, n, 562a, 568m, 537b,c, 541k, o, p, 548k, o, 549b, 558d, f, n, 562a, 568m, 573b,c
		Przylep	632b, 540b, 652c, 655b, c, 661b
		Zagórze	415d, 457g, 610n,
		Wilkanowo	754f, 769h, 771h, i, j, 774i, 777g
		Wilkanowo	809h, 802i, 808l, 817h
4.	Widlicz spłaszczony <i>Diphasiastrum complanatum</i>	Łężyce	359i, 373c, 374g, i, 380n
		Nietków	485g, 491i, 522g, 584o
		Laski	544f, 552i, 562d, 564a, b, 569f, 576j,
		Przylep	631c, 637a
		Zagórze	597c, 606a, 615h, 620f, 624d
		Wilkanowo	770d, 771a, 837o, 840j, 849h,
		Ochła	902d

Lp.	Gatunek	Leśnictwo	Oddz.
5.	Goździk pyszny <i>Dianthus surpurea</i>	Łężyce	359i, 397m, 402a, 429i
6.	Śniedek baldaszkowaty <i>Ornithogalum umbellatum</i>	Laski	559 dx
7.	Pomocnik baldaszkowy <i>Chimaphila umbellata</i>	Wilkanowo	766f, t, 767k,
		Buchałów	808b, 844h,
		Świdnica	967f
8.	Śnieżyczka przebiśnieg <i>Galanthus nivalis</i>	Laski	575i, l
9.	Wiciokrzew pomorski <i>Lonicera periclymenum</i>	Buchałów	807i, 860i

Lokalizację znanych stanowisk zwierząt chronionych na gruntach w zarządzie nadleśnictwa przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Gatunek	Leśnictwo	Oddz.
Bezkręgowce			
1.	Czerończyk nieparek <i>Lycaena dispar</i>	Buchałów	802j
2.	Trzepla zielona <i>Ophiogomphus cecilia</i>	Laski	339a
3.	Zalotka większa <i>Leucorrhinia pectoralis</i>	Nietków	582 c
Płazy			
4.	Kumak nizinny <i>Bombina bombina</i>	Łężyce	353c, 357a, 369n
		Nietków	582a
		Laski	342f
		Wilkanowo	863g
		Buchałów	845y
5.	Traszka grzebieniasta <i>Triturus cristatus</i>	Laski	348m
Ssaki			
6.	Mopek <i>Barbastella barbastellus</i>	Nietków	335 h
7.	Bóbr europejski <i>Castor fiber</i>	Łężyce	334 n
		Nietków	337 c
		Laski	340p, 341a
		Świdnica	975o, 976d

- **Lasy ochronne**

Zasięg i lokalizację lasów ochronnych w Nadleśnictwie przyjęto według Decyzji DL-lpn-612-9/11001/12/JŁ Ministra Środowiska z dnia 16 marca 2012 r.

Zestawienie lasów ochronnych wg PUL IV rewizji zawiera poniższa tabela:

Wyszczególnienie	Obręb Nietków	Obręb Wilkanowo	N-ctwo Zielona Góra
1. Lasy glebochronne	27,73		27,73
2. Lasy wodochronne	252,79	7,27	260,06
3. Lasy wodochronne, położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców	325,75	511,09	836,84
4. Cenne fragmenty rodzimej przyrody, położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców		42,59	42,59
5. Lasy na stałych powierzchniach badawczych, położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców		328,08	328,08
6. Lasy położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców	6070,83	6671,23	12742,06
Ogółem lasy ochronne	6677,10	7560,26	14237,36
Lasy gospodarcze	1527,03	581,92	2108,95
Ogółem grunty leśne	8204,13	8142,18	16346,31

Po przeprowadzeniu analizy aktualności powierzchni lasów ochronnych stwierdzono, że zwiększenie powierzchni miasta Zielona Góra może skutkować powiększeniem powierzchni lasów

ochronnych znajdujących się w granicach administracyjnych miast, a w tym przypadku również w odległości do 10 km od granic administracyjnych miasta, które liczy ponad 50 tys. mieszkańców.

Uznaje się, że intencją ustawodawcy (Ustawa z dnia 26 marca 1982 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych) było nadanie statusu ochronnego lasom znajdującym się w miastach, jako obszarach zurbanizowanych i ich otulinach, gdzie funkcja lasów stanowienia elementu zieleni wysokiej jest bardzo cenna dla społeczeństwa. Powiększenie miasta obejmujące duże arealty lasów gospodarczych nie jest faktycznym powiększeniem obszaru zurbanizowanego, a tylko wyznaczeniem nowych szerszych granic miasta. Zmiana ta nie powoduje automatycznej zmiany funkcji lasów, które w sposób faktyczny nie zmieniły swojego charakteru.

W pozostałych kategoriach ochronności nie doszło do istotnych zmian.

W związku z powyższym w ramach prac nad projektem PUL nie będzie typowana nowa lista lasów ochronnych. Lasy ochronne zostaną przyjęte zgodnie z Decyzją DL-lpn-612-9/11001/12/JŁ Ministra Środowiska z dnia 16 marca 2012 r. , po uwzględnieniu zmian w stanie posiadania.

2. Typy siedliskowe lasu i siedliska przyrodnicze

Typy siedliskowe lasu, podtyp i gatunek gleby oraz zniekształcenia siedlisk zostaną wprowadzone do opisu taksacyjnego, w oparciu o nowe mapy glebowo-siedliskowe wykonane w 2019 r.

Rozszerzenie informacji opisujących tsl, o kod siedliska przyrodniczego będzie miało miejsce przy okazji przenoszenia do opisu taksacyjnego zweryfikowanej bazy "invent" oraz innych dostępnych inwentaryzacji fitosocjologicznych. W trakcie prac taksacyjnych wykonawca dokona weryfikacji leśnych siedlisk przyrodniczych – dotyczy to ewidentnych błędów wynikających z uproszczonej metodyki określania siedlisk z tzw. bazy „invent” .

3. Typy drzewostanów

Docelowy zestaw gatunków tworzących drzewostany na poszczególnych rodzajach siedlisk, określony pojęciem typu drzewostanu (TD), z uwzględnieniem struktury piętrowej, zostanie określony w oparciu o nowe zalecenia operatu siedliskowego.

Poniżej wstępna tabela typów drzewostanu uzupełniona o proponowane rębnie. Ze względu na wymogi programu TAXATOR przyjęto po jednym rodzaju rębni zasadniczej i zastępczej. Natomiast w planowaniu cięć będzie możliwe indywidualne ustalenie rębni innej niż wymienione poniżej.

TSL	wa- riant	Typ gleby, utwór geologiczny	TD	Docelowy skład gatunkowy (%) drzewostanów i struktura	Prop. rębnia (zasadnicza/ zastępcza)
Bs 0,12%		wszystkie	So	So 90-100, Brz, i inne 0-10	Ib/IIb
Bśw 66,5%		wszystkie	So	So 90, Brz, i inne 10	Ib/IIb
BMśw 22,1%	1	gleby wytworzone z piasków (pokryw) eolicznych oraz ubogich sandrów (gleby B, AR)	So	So 80-90, Brz i inne 10-20	Ib/IIb
		wszystkie podtypy na utworach spiętrzonych w zasięgu Wału Zielonogórskiego	Bk-So	So 60-70, Bk 20-30, Dbb Md, i inne 10	IIIa/Ib
		wszystkie podtypy w pozostałych lokalizacjach	Db-So	So 70-80, Dbb 20, Brz i inne 10	IIIa/Ib

TSL	wa- riant	Typ gleby, utwór geologiczny	TD	Docelowy skład gatunkowy (%) drzewostanów i struktura	Prop. rębnia (zasadnicza/ zastępcza)
	2	gleby wytworzone z piasków (pokryw) eolicznych	So	So 80-90, Św, Dbb i inne 10-20	Ib/IIb
		pozostałe gleby	Db-So	So 60-70, Db 20-30, Św, Bk, Brz, Lp i inne 10-20	IIIa/Ib
BMw 0,76%	1	wszystkie	Db-So	So 60-70, Db 20-30, Św, Bk, Brz, Lp i inne 10-20	IIIa/Ib
	2	wszystkie	Brz-So	So 40-50, Brz 20-30, Św 10-20, Db i inne 10	IIb/Ib
BMb 0,02%		wszystkie	So-Brz	Brzo 40-50, So 30-40, Św i in. 10-20	wył. z użytk.
LMśw 3,77%	1	piaski luźne i słabogliniaste poza utworami spiętrzonymi	Db-So	struktura IIp, So 40-50, Db 30-40, Bk, Md, Brz i inne 10-20	IIIa/Ib
		piaski zwykłe na utworach spiętrzonych w zasięgu Wału Zielonogórskiego	Bk-So	struktura IIp., So 40-50, Bk 30-40, Lp, Kl, Md, Gb, i inne 10-20	IIIa/Ib
		piaski gliniaste, piaski na glinach i utwory cięższe we wszystkich położeniach	So-Bk-Db	struktura IIp., Db 40-50, Bk 20-30, So 20-30, Lp, Gb, Md, Św i inne 10-20	IIIb/IIIa
	2	wszystkie	So-Db	Db 50-60, So 30-40, Brz, Św, Gb i in. 10-20	IIIb/Ib
LMw 1,65%	1	wszystkie	So-Dbs	Dbs 50-60, So 20-30, Brz, Św, Gb i in. 20	IIIb/Ib
	2	wszystkie	Brz-Dbs-OI	OI 40-50, Dbs 20-30, Brz 20-30, Św in. 10	IIb/Ib
LMb 0,13%		wszystkie	Brz-OI	OI 50-60, Brz 30-40, So, Św in. 10	wył. z użytk.
Lśw 0,6%	1	wszystkie podtypy na utworach spiętrzonych w zasięgu Wału Zielonogórskiego	Db-Bk	struktura IIp., Bk 60-70, Db 20-30, Lp, Jw, Gb, Jd i inne 10-20	IIIb/IIa
		pozostałe gleby	Lp-Db	struktura IIp., Db 60-70, Lp 20-30, Bk, Kl, Jw, Jd, Gb i in. 10-20	IIb/IIIb
	2	wszystkie	Db	Db 80, Gb, Lp, Jw, Kl, Wz, Js i in. 20	IIb/IIIb
Lw 0,81%	1	wszystkie	Js-Db	struktura IIp., Dbs 60-70, Js 20-30, Wz, Kl, Lp, Gb i inne 10	IIb/IIIb
	2	wszystkie	Wz-OI-Db	struktura wielopiętrowa: Dbs 40-50, OI 20-30, Wz 20-30, Js, Gb, Jw, Lp i inne 10	IIb/IIIb
Lł 2,44%	1	charakter potencjalnych grądów połęgowych	Lp-Gb-Dbs	Dbs 50-60, Gb 20-30, Lp 20-30, Js, Jw, Klp i inne 10	IIIa/IIIb
	2	wszystkie	Wz-Js-Db	struktura wielopiętrowa: Dbs 40-50, Js 20-30, Wz 20-30, Tp, OI, Jw, Klp, Lp i inne 10-20	IIb/IIIb
	3	wszystkie	Wz-OI-Db	struktura wielopiętrowa: Dbs 40-50, OI 20-30, Wz 20-30, Js, Tp, Jw, Lp i inne 10	wył. z użytk.

TSL	wa-riant	Typ gleby, utwór geologiczny	TD	Docelowy skład gatunkowy (%) drzewostanów i struktura	Prop. rębnia (zasadnicza/zastępcza)
OI 0,26%	1	wszystkie	Brz-OI	OI 70, Brz 20-30, Wz, Js in. 10	Ib/IIb
	2	wszystkie	OI	OI 90, Brz in 10	Ib/IIb
	3	wszystkie	OI	OI 90, Wb in. 10	wył. z użytk.
OIJ 0,81%	1	wszystkie	OI-Js	Js 50-60, OI 30, Wz, Dbs i inne 10-20	IIb/IIb
	2	wszystkie	Js-OI	OI 60-70, Js20-30, Wz i in. 10	wył. z użytk.

Ostateczna tabela zostanie ustalona po uwzględnieniu opracowania siedliskowego wg stanu na 1 stycznia 2019 r., który zgodnie z planem ma być odebrany do 30 kwietnia 2019 r. oraz zatwierdzona podczas Komisji Techniczno-gospodarczej.

Odmienne zasady ustalania i realizowania TD (a w zasadzie Typów Lasu), będą obowiązywały na siedliskach przyrodniczych z I Załącznika do Dyrektywy Siedliskowej, które występują w nadleśnictwie.

Zasady te zestawiono w poniższej tabeli:

Nazwa siedliska	Kod siedliska	Typ siedliskowy lasu Struktura drzewostanu	TD (Typy Lasu)	Orientacyjny skład gatunkowy drzewostanu - % budowa pionowa
Kwaśna buczyna niżowa (<i>Luzulo pilosae - Fagetum</i>)	9110-1	LMśw, rzadziej Lśw Typowa struktura drzewostanu a1 – 80-90% a2 – 0-5%	Bk	Ip. Bk 100 IIp. Bk, Dbb, Lpd 100
Żyzna buczyna niżowa (<i>Galio odorati-fagetum</i>)	9130-1	Lśw Typowa struktura drzewostanu a1 – 80-90 % a2 – 0-5 %	Bk	Ip. Bk 90-100 Dbs, Gb, Jw 0-10 IIp. Gb, Dbs, Jw, Św 100
Grąd środkowoeuropejski (<i>Galio-Carpinetum</i>)	9170-1	LMśw Typowa struktura drzewostanu a1 - 70-80% a2 - 50-60%	Gb-Db	Ip. Dbs, Dbb 40-60, Lp 20-30 Klzw, Jw, Bk i in. 10-30 IIp. Gb 50-70, Lp 10-30, Bk, Klzw, Klp i in. 10-20
		LMw Typowa struktura drzewostanu a1 - 60-70% a2 - 60-80%	Gb-Db	Ip. Dbs 50-70; Gb 20-30, Lp, Jw i in. 10-30 IIp. Gb 30-70, Lp 10-60, Klzw, Klp i in. 10-20
		Lśw Typowa struktura drzewostanu a1 - 60-70% a2 - 60-80%	Gb-Db	Ip. Dbs 50-70, Lp 20-30, Klzw, Jw, Gb i in. 10-30 IIp. Gb 60-80, Lp, Klzw, Klp Bk i in. 20-40
		Lw Typowa struktura drzewostanu a1 - 60-70% a2 - 60-80%	Gb-Db	Ip. Dbs 60-70, Gb 20-30, Lpd, Jw i in. 20-30 IIp. Gb 60-80, Lp, Klzw, Klp i in. 20- 40
Śródładowe kwaśne dąbrowy (<i>Calamagrostio-Quercetum, Molinio-Quercetum</i>)	9190-2	BMśw Typowa struktura drzewostanu a - 70-90%	Db	Dbb 60-70; So 15-25 Dbs, Bk, Św i in. 0-10 Brzb 0-5
		BMw Typowa struktura drzewostanu a - 70-90%	Db	Dbs 60-70; So 15-25 Dbb, Brzb 0-10

Nazwa siedliska	Kod siedliska	Typ siedliskowy lasu Struktura drzewostanu	TD (Typy Lasu)	Orientacyjny skład gatunkowy drzewostanu - % budowa pionowa
		LMśw Typowa struktura drzewostanu a – 70-100%	Db	Dbb, Dbs 60-80 So 10-15 Bk, Św, Os i in. 0-10 Brzb 0-5
		LMw Typowa struktura drzewostanu a – 70-90%	Db	Dbs 60-80 So 10-15 Brzb 0-10 Dbb, Bk, Św, Os i in. 0-5
		Lśw Typowa struktura drzewostanu a – 80-100%	Db	Dbs 80-100 Dbb, Bk, Os i in. 0-20 Brzb, So, Św 0-10
Brzezina bagienna (<i>Vaccinio uliginosi-Betuleutum pubescentis</i>)	91D0-1	BMb Typowa struktura drzewostanu a - 90-100%	So-Brzo	Brzo 50-60 So 20-30 Św i in. 10-20
Bór bagienny sosnowy (<i>Vaccinio uliginosi-Pinetum</i>)	91D0-2	Bb Typowa struktura drzewostanu a - 60-70%	So	So 90-95 Brzo i in. 5-10
Nadrzeczny łęg wierzbowy (<i>Salicetum albo-fragilis</i>)	91E0-1	Lł (Lłw) Typowa struktura drzewostanu a – 60-80%	Wb	Wbb, Wbk 80-90 Ol, Tpb, Tpcz 0-10
Nadrzeczny łęg topolowy (<i>Populetum albae</i>)	91E0-2	Lł (Lłw) Typowa struktura drzewostanu a1 – 90-100% a2 – 10-20%	Tp	Ip, Tpb, Tpcz 80-90 Tpsz, Wbb, Wbk, Wzs, Wzp i in. 10-20 IIp, Tpb, Tpcz, Tpsz 30-60 Wbb, Wbk 30-40 Wz 0-10
Niżowy łęg olszowo-jesionowy (<i>Fraxino-Alnetum</i>)	91E0-3	OIJ (Llb) Typowa struktura drzewostanu a - 60-80%	Js-OI OI-Js	OI 50-70 Js 20-40 Wz i in. 0-10
Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>)	91F0	Lł (Lłw) Typowa struktura drzewostanu Drzewostan dwu-, trzy piętrowy	Db-Wz-Js	Ip, Js 20-60, Wzp 20-60, Dbs 0-20, Wzg, Wzs, Ol, Lp, Klzw, Tpb i in. 10 IIp, Wzs 50, Gb 30 Tpb, Lp i in. 20 IIIp, Czmsz, Gb, Lp, Klzw, Klp, Jb i in.
Sosnowy bór chrobotkowy (<i>Cladonio-pinetum</i>)	91T0	Bs Typowa struktura drzewostanu a – 50-60%	So	So 90-95 Brz 5-10

W przypadku stwierdzenia innych siedlisk przyrodniczych lub innych typów siedliskowych lasu związanych z tymi siedliskami Wykonawca uzupełni powyższą tabelę w oparciu o najnowsze opracowania fitosocjologiczne związane z tym regionem.

Typy drzewostanu dla zagospodarowania pasów biologicznych.

Pasy biologiczne należy zagospodarowywać stosując zasadniczo TD Brz, na siedliskach lasowych wskazane jest stosowanie TD złożonego z innych gatunków liściastych (w przypadku przebiegu wzdłuż dróg publicznych z szerszym wykorzystaniem Lp, Kl, Jw, Ak). Odstępuje się od rygorystycznego przypisywania TD do poszczególnych siedlisk i oceniania na tej podstawie zgodności z TD.

4. Wieki rębności

Przyjęto następujące wieki rębności:

Db – 140 lat

Js, Wz – 120 lat

So, Bk, Md, Dbc – 100 lat

Św -80 lat

Gb, Brz, Ak, Ol, Kl, Jw, Lp – 80 lat

Ol odr., Os, – 60 lat

Tp, Wb, Olsz – 40 lat

Wieki rębności dla Db, So, Bk i Św przyjęto w oparciu o Zarządzenie nr 36 DGLP z dnia 19.05.2004 r. Dla pozostałych gatunków podstawą określenia był §83 ust.3 IUL lub obowiązujący PUL.

5. Podział na gospodarstwa

Należy przyjąć następujący podział na gospodarstwa:

- gospodarstwo specjalne (S),
- gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O),
- gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (G), w tym:
  - zrębowego sposobu zagospodarowania (GZ) w odniesieniu do drzewostanów na siedliskach borowych i olsach typowych,
  - przerębowo - zrębowego sposobu zagospodarowania (GPZ) w odniesieniu do drzewostanów na siedliskach lasowych i olsach jesionowych.

Do gospodarstwa specjalnego (S) należy zaliczyć:

- > wyłączone drzewostany nasienne,
- > powierzchniowe pomniki przyrody (za wyj. 872s),
- > drzewostany wymienione w PZO do pozostawienia bez wskazań gospodarczych :Obręb Nietków 346k, 342a, 332c,
- > lasy w rejestrze zabytków,
- > lasy glebochronne na wydmach śródlądowych i stromych zboczach,
- > siedliska przyrodnicze w stanie zachowania „A”,
- > drzewostany na siedliskach bagiennych (Bb, BMb, LMb oraz Ol, OIJ – w 3 wariantcie uwilgotnienia, Łł – na międzywalu, a także siedliska Bs),
- > lasy badawcze i doświadczalne – uprawy testujące WDN: Obręb Wilkanowo 786d 1,33 ha, 786j – 3,30 ha,
- > 448h - drzewostan o ograniczonym dostępie położony wokół magazynów wojskowych
- > lasy wokół osiedli mieszkaniowych Zielonej Góry: 428; 442; 447-450; 645-646; 657-658; 833-834; 846; 861-863; 912; 912A, 912B; 926A; 936A; 936C; 936D; 943-944; 948

Generalną zasadą w tym gospodarstwie będzie nieplanowanie zadań z zakresu użytkowania lasu, zwłaszcza użytkowania rębego.

Wykaz drzewostanów zakwalifikowanych do gospodarstwa specjalnego może w uzasadnionych przypadkach wykraczać poza przedstawione powyżej kryteria, dlatego podlegał on będzie zatwierdzeniu podczas odbioru prac terenowych.

Do gospodarstwa wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O) powinny zostać zaliczone wszystkie drzewostany w lasach ochronnych z wyjątkiem zaliczonych do gospodarstwa specjalnego.

Do gospodarstwa wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (G) zaliczyć należy pozostałe lasy. O przyjęciu zrębowego lub przerębowo-zrębowego sposobu zagospodarowania decydują siedliska – zgodnie z § 82 ust. 5 IUL. Pozycje planowane do użytkowania rębego rębnią IIIa na siedlisku BMśw należy zaliczyć do przerębowo-zrębowego sposobu zagospodarowania.

6. Wytyczne w sprawie cięć rębnych

Wielkość etatu użytkowania rębego zostanie przyjęta na NTG, po analizie etatów cząstkowych, wskaźników i modeli rozwoju stanu zasobów drzewnych, przedstawionych przez wykonawcę planu, zgodnie z § 89. IUL.

Rodzaje rębni powinny zostać zaprojektowane zgodnie z ustaleniami KZP z uwzględnieniem Zasad hodowli lasu.

W doborze rodzaju rębni powinny zostać uwzględnione potrzeby konkretnych drzewostanów, w nawiązaniu do warunków siedliskowych, typów drzewostanów i funkcji ochronnych.

Przyjęto wyjściowe parametry i założenia planu cięć niezbędne do wykonania planu aplikacją TAXATOR PLAN CIĘĆ:

Nawroty cięć:

* w gospodarstwie specjalnym i w lasach ochronnych na siedliskach wilgotnych - minimum 7 letni,

* w lasach ochronnych na siedliskach świeżych - 5 letni,

* w lasach gospodarczych - 4 letni.

Maksymalna powierzchnia działki zrębowej:

* przy rębni Ib na siedliskach wilgotnych – maksimum 3 ha,

* pozostałe pozycje z Rb. Ib – 4 ha,

* rębnie częściowe IIa i III: zasadniczo 6 ha z dopuszczeniem całych pododdziałów o pow. do 7 ha w Rb. IIIa i 9 ha w Rb. IIIb,

* rębnia IIb – do 4 ha.

Nabór drzewostanów do użytkowania:

* wg wskazówek ustalonych na gruncie we wszystkich gospodarstwach (potencjalne pozycje rębne uzgodnione wcześniej do pozostawienia bez zabiegu lub przeznaczone do trzebieży, nie wchodzi do planu cięć),

Wstępne wyznaczenie drzewostanów do planu cięć:

* w gospodarstwie G: drzewostany przeszlorębne, rębne oraz bliskorębne z jednej podklasy wieku jeśli wchodzi do pasa zrębowego z drzewostanami rębnymi,

* w pozostałych gospodarstwach tylko wg potrzeb hodowlanych (wskazań gospodarczych).

Okresy odnowienia i uprzątnięcia:

- okres odnowienia w przerębnowo-zrębowym sposobie zagospodarowania i w gospodarstwie lasów ochronnych -15 lat,

- okres uprzątnięcia w KO – 10 lat.

Procent miąższości przewidzianej do pozyskania:

* w przypadku Rb. Ib przyjęcie do planu cięć 95% miąższości drzew na działce zrębowej,

* w przypadku cięć uprzątających w rębniach częściowych przyjęcie do planu cięć 95% miąższości drzew na działce zrębowej.

Dla lasów, które przekroczyły wiek dojrzałości rębnej w gospodarstwie specjalnym (w grupie lasów położonych w sąsiedztwie osiedli mieszkaniowych) oraz w innych lasach o szczególnych walorach rekreacyjnych, należy projektować małe zręby do 3ha, z szerokością działki zrębowej do 40m. W tej grupie należy też przewidzieć możliwość pozostawiania 10% masy drzewnej na zrębach, co powinno mieć też odniesienie we wskazówkach gospodarczych. W stabilnych drzewostanach położonych w bezpośrednim sąsiedztwie osiedli mieszkaniowych należy odstępować od rębni projektując pasy ekotonowe, bądź stosować rębnie złożone.

W skład obszaru lasów o szczególnych walorach rekreacyjnych, stanowiącego pewnego rodzaju strefę przejściową pomiędzy typowymi lasami gospodarczymi a lasami w gospodarstwie specjalnym w bezpośredniej otulinie zabudowań, wchodziłyby drzewostany położone w oddziałach:

- m. Zielona Góra - oddziały: 397-398; 429-430; 443; 451-453; 642-644; 647; 835-838; 847-848; 900-901; 913-914; 926B; 926; 936B; 936-942; 945-947.

- Wilkanowo - 849-851; 864-866; 893; 902-903.

- Świdnica - 960-964.

- Czerwieńsk- 406; 413; 454-455.

Cięcia rębne należy projektować w ramach ostępów stałych. W przypadku występowania bloków drzewostanów rębnych należy stosować ostępy przejściowe.

Należy dopuścić możliwość użytkowania rębego drzewostanu rębnią IIIa,b na 2 pasach manipulacyjnych w 10-leciu, z zachowaniem następstwa cięć przy cięciach uprzętających.

Wykaz projektowanych cięć użytków rębnych I-go 10-lecia powinien zostać sporządzony obrębami leśnymi, z podziałem na działki zrębowe - bez przydziału na lata.

Przy drogach krajowych, wojewódzkich oraz przy ciekach i zbiornikach wodnych, w miarę możliwości, powinny być projektowane rębnie złożone, zaś na słabych siedliskach - rębnia zupełna z pozostawieniem pasów ochronnych o szerokości ok. 30 m. W przypadku prostopadłego przebiegu pasów zrębowych w stosunku do tych dróg, należy planować działki zrębowe do krawędzi drogi, w razie potrzeby redukując masę do pozyskania do 80-90%. Pozostawienie pasów przejściowych (ekotonowych) odbywać będzie się w trakcie realizacji zabiegu – przy taksacji opis przestoi lub kęp (w zależności od sposobu zagospodarowania).

Przy projektowaniu działek zrębowych należy wykorzystywać przede wszystkim naturalne granice wyłączeń, drogi, rowy itp.

Rębnie gniazdowe należy projektować, jeśli kształt i powierzchnia (minimum 1,50-2,00 ha) pozycji zrębowych umożliwi zlokalizowanie gniazd zgodnie z Zasadami hodowli lasu.

Zaleca się odstępować od użytkowania rębego na siedliskach olsów zlokalizowanych wzdłuż cieków, stawów i zbiorników wodnych (lasy wodochronne, siedliska przyrodnicze, presja bobrów).

Wykonawca PUL przeznaczy do usunięcia i opisze we wskazaniach gospodarczych, poszerzenie dojazdów pożarowych, zgodnie z opracowaniem docelowej sieci dróg w nadleśnictwie. Zostaną również wskazane i przeznaczone do przecięcia fragmenty nieczytelnych linii oddziałowych.

Zagospodarowanie pasów biologicznych metodą zrębową w drzewostanach sosnowych należy rozpocząć od wieku 71 lat.

W przypadku poszerzania dojazdów pożarowych i linii oddziałowych masa pochodząca z zabiegu będzie zaliczana do użytków rębnych niezaliczonych w poczet etatu powierzchniowego.

Projekt lokalizacji cięć rębnych należy uzgodnić protokolarnie z nadleśniczym i przedstawicielem RDLP.

7. Wykaz drzewostanów do przebudowy

Szczegółowy wykaz drzewostanów do przebudowy należy wykonać w oparciu o § 40 IUL z wykorzystaniem wytycznych, określonych w pkt 9. (część A) niniejszego protokołu.

8. Wytyczne w sprawie użytkowania przedrębego oraz pielęgnacji upraw i młodników

Podczas taksacji, dla każdego drzewostanu należy określić rodzaj potrzebnego cięcia pielęgnacyjnego (CP-P, TW, TP) z uwzględnieniem ilości nawrotów (w zasadzie tylko dla TW) i pilności zabiegu (tylko dla CP i CP-P) lub brak potrzeby wykonania zabiegu pielęgnacyjnego (dotyczy to przede wszystkim potencjalnych TP).

Dla drzewostanów przewidzianych do czyszczeń późnych należy zaprojektować CP-P, jeśli planowane jest pozyskanie grubizny, albo CP - zabieg bez pozyskania masy. Oba zabiegi zaliczają się do pielęgnowania młodników, które zostanie podsumowane pod tabelą XVIII planu u.l.

CW i CP należy projektować również w razie potrzeby w KO i dolesionych lukach (PNSW). Dwunawrotowe cięcia pielęgnacyjne TW będą planowane w drzewostanach, wykazujących dużą dynamikę wzrostu i tendencje do nieprawidłowej smukłości drzew. Rozmiar wykonania zabiegów w dwóch nawrotach, zostanie uzgodniony z nadleśniczym i zatwierdzony podczas odbioru prac terenowych.

W częściach wydzielań stanowiących fragmenty nieobjęte działkami zrębowymi, dla których przewiduje się inicjowanie odnowień naturalnych należy projektować TP. Lokalizacja obszarów, dla których będzie planowane odnowienie naturalne zostaną wytypowane przez Wykonawcę PUL wspólnie z nadleśnictwem.

W opisanu ogólnym należy sporządzić wykaz cięć dwunawrotowych oraz pozycji bez zabiegu gospodarczego, z uzasadnieniem tak przyjętego postępowania. Z szerszego uzasadniania pozycji

bez wskazań gospodarczych należy odstąpić w przypadkach; rezerwatów, stref ochronnych i drzewostanów uznanych za ekosystemy referencyjne.

Zgodnie z § 46., ust. 13. Instrukcji urządzania lasu, nie będą planowane pielęgnacje projektowanych upraw. Powierzchnia pielęgnowania upraw dotyczyć będzie tylko upraw istniejących na gruncie, wg stanu na 1 stycznia 2021 r.

W tabeli XVIII będzie rozbitcie na pielęgnowanie gleby i czyszczenia wczesne (wg wskazań gospodarczych); jednak jako wiążąca do wykonania będzie określona jedna powierzchnia pielęgnowania upraw, co jest zgodne z § 42, ust.4a Zasad hodowli lasu.

Rozmiar miąższościowy użytków przedrębnych zostanie określony podczas NTG - globalnie dla poszczególnych obrębów leśnych na podstawie:

- wskaźników wyliczonych w programie TAXATOR z uwzględnieniem wyliczeń opartych na modelach wzrostu drzewostanów,
- wykonania w okresie ubiegłym (5 i 10 lat poprzedniego planu),
- z uwzględnieniem prognozy 75% przyrostu drzewostanów nieobjętych użytkowaniem rębnym w dziesięcioleciu.

9. Wytyczne w sprawie hodowli lasu

Zasady kwalifikowania rodzajów siedlisk do poszczególnych typów drzewostanu określono w pkt 3 (część B) niniejszego protokołu.

Decyzja o przyjęciu stosownego wariantu TD, dokonana zostanie przez taksatora wg szczegółowej tabeli przedstawionej w protokole KZP. Tak ustalony TD będzie stanowił wzorcowy schemat docelowego składu gatunkowego drzewostanów i struktury pionowej. Występowanie na gruncie zamiennie Bk/Db, Db/Js, Wz/Js, itp. nie będzie skutkowało uznaniem drzewostanu za niezgodny z TD.

Dla prawidłowego określenia TD, Wykonawca wyposaży taksatorów - w ramach prac przygotowawczych - w wydruk bądź projekt na urządzeniu mobilnym zawierający warstwę siedlisk operatu siedliskowego, z uwzględnieniem rodzaju geologicznego siedliska. Taksator uwzględni również typy lasu dla siedlisk przyrodniczych.

Pozostałe wytyczne:

- w opisanii ogólnym należy przewidzieć możliwość zastępowania jesionu w orientacyjnych składach gatunkowych upraw zakładanych na siedliskach wilgotnych, zgodnie z pismem dyrektora RDLP w Zielonej Górze, zn.spr. ZZ-7120-7/2008 z dnia 19.12.2008 r.
- w uzasadnionych przypadkach dopuścić należy możliwość zamiennego stosowania gatunków dębów. Należy jednak trzymać się zasady, by nie wprowadzać Dbb na siedliskach: Lw, Lł i OIj.
- podsadzenia produkcyjne należy projektować w ramach kryteriów przebudowy typu B.
- do dolesień należy planować luki, których zagospodarowanie jest zasadne (odpowiednio duża powierzchnia, warunki świetlne, żyzność siedliska) oraz luki wynikające z naruszenia stanu posiadania.
- wprowadzanie podszytów należy projektować w przypadkach ograniczonych do otulin osiedli mieszkaniowych, uczęszczanych dróg, miejsc postoju pojazdów oraz obszarów pierwotnych ognisk gradacyjnych, w monokulturach sosnowych na żyzniejszych rodzajach siedlisk Bśw oraz słabszych BMśw.
- rozmiar i lokalizacja zaprojektowanych podsadzeń i podszytów zostaną przedstawione na odbiorze prac terenowych, po wstępnym uzgodnieniu z nadleśnictwem i ostatecznym – z RDLP.
- do czasu wprowadzenia do SILP czynności PU (pielęgnowanie upraw) należy w planie u.l. w dotychczasowy sposób projektować zabiegi dotyczące pielęgnowania upraw z rozbitciem na PIEL i CW.
- melioracje agrotechniczne należy planować dla zrębów zupełnych oraz na powierzchniach do odnowienia przy rębniach złożonych.
- bloki upraw pochodnych należy przyjąć zgodnie z programem na lata 2011- 2035 przyjętym przez nadleśnictwo.
- w związku z brakiem cechy „uprawa pochodna” , uprawy i młodniki o znanym pochodzeniu (będące także w rozproszeniu poza blokami) należy opisywać w polu informacje różne.

- zgodnie z zasadami IUL (§46), w PUL nie projektuje się cięć sanitarno-selekcyjnych w GDN-ach. Dla GDN-ów będą planowane trzebieże późne lub cięcia rębne.
- nie należy opisywać jako KO zwartych drzewostanów II-III klas wieku z nieogrodzonym podsadzeniem lub podrostem dębu lub buka, jeśli młode pokolenie nie cechuje się dynamiką wzrostową i stabilnym pokryciem powierzchni.
- Wykonawca PUL zinwentaryzuje i zestawi istniejące odnowienia naturalne określając cechę dla warstwy podrost i podrost IIp. Pozostałe warstwy: nalot, pods. jednoznacznie wskazują na pochodzenie.
- orientacyjne wielkości poprawek, uzupełnień i pielęgnacji projektowanych upraw należy opisać ogólnie w elaboracie, bez przypisywania tych wskazań do konkretnych wydziałów. Przy symulacji powierzchni poprawek uwzględnić % wykonania za ostatnie 10 lat (wg analizy gospodarki przeszłej) oraz próg 20%.

10. Wytyczne w sprawie ochrony lasu i ochrony przeciwpożarowej

W celu określenia stanu sanitarnego lasu zostaną zinwentaryzowane istotne (pow. 10%) uszkodzenia, zgodnie z instrukcją u.l. Na mapach ochrony lasu należy zaznaczyć obszary leśne intensywnie penetrowane przez ludzi.

Wszystkie dane zarejestrowane w trakcie prac taksacyjnych, jak również uzyskane z nadleśnictwa, w tym ogniska gradacyjne zostaną przedstawione na mapie przeglądowej ochrony lasu w skali 1: 25 000, która będzie opracowana zgodnie z instrukcją u.l. i omówiona w elaboracie. Na mapie ochrony lasu należy również umieścić granice wylewu rzeki Odry opracowane na potrzeby sytemu ISOK.

Należy włączyć do opracowania tego rozdziału, przyjęte przez nadleśnictwo zasady kompleksowego zagospodarowania drzewostanów w pierwotnych ogniskach gradacyjnych.

Plan ochrony przeciwpożarowej zostanie opracowany zgodnie z obowiązującą instrukcją z 2011 r., rozporządzeniem Ministra Środowiska z 22 marca 2006 r. w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów oraz rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów.

Szczegóły odnośnie procedury sporządzania i zatwierdzania części PUL dotyczącej ochrony przeciwpożarowej zawarte są w „Ramowych wytycznych w zakresie procedur tworzenia i uzgadniania projektu PUL w części dotyczącej ochrony przeciwpożarowej” z września 2014 r.

Należy zwrócić uwagę na przebieg pasów bezleśnych biegnących wzdłuż linii kolejowej. Jeśli pas przebiega przez grunty leśne nadleśnictwa i spełnia kryteria wyłączenia liniowego, dla którego określa się powierzchnię (szer. 3-10 m), wyłączenia takie należy opisywać jako PAS PPOŻ. Dla ułatwienia tego zadania nadleśnictwo przekaze Wykonawcy projektu PUL wyniki inwentaryzacji takich pasów.

Sieć dróg (dojazdów pożarowych na gruntach leśnych) należy przyjąć zgodnie z docelową siecią dróg opracowaną zgodnie z instrukcją wprowadzoną zarządzeniem nr 28 DGLP z dnia 27 kwietnia 2018 r., która powinna być wykonana najpóźniej w roku 2019 na zlecenie nadleśnictwa.

Istniejąca sieć pasów ppoż. typu D (biologicznych) funkcjonująca w Nadleśnictwie Zielona Góra zostanie utrzymana, a ich zagospodarowanie ma być kontynuowane.

11. Wytyczne w sprawie zagospodarowania rekreacyjnego

Teren nadleśnictwa ze względu na swoje położenie, w nieznacznej odległości od dużych ośrodków miejskich, jest atrakcyjny pod względem turystycznym. Lasy otaczające Zieloną Górę odgrywają dla jej mieszkańców rolę rekreacyjno-wypoczynkową, stanowiąc bazę szczególnie weekendowego wypoczynku. Okalające miasto bory sosnowe są też zasobne w jagody oraz grzyby. Dzięki sieci dróg oraz arterii turystycznych, przeznaczonych w szczególności dla spacerowiczów, rowerzystów i amatorów nordic walking, drzewostany nadleśnictwa są łatwo dostępne dla turystów. Ciekawa rzeźba terenu i zwarte kompleksy leśne sprzyjają turystyce pieszej i rowerowej. Na terenie nadleśnictwa

wyznaczono 19 szlaków nordic walking o łącznej długości ok. 320 km, przez kompleksy leśne prowadzą także piesze i rowerowe szlaki turystyczne :

- Czarny – biegnący od Czerwieńska, przez Płoty, Drzonów w kierunku Grabowca
- Żółty – biegnący od Nadleśnictwa Przytok przez Czerwieńsk, Laski w kierunku Ciemnic
- Zielony – tworzący pętlę, której początek i koniec znajdują się w Zielonej Górze. Przebiega obok os. Przysiółek Rybno, przez Górę Wilkanowską, Ochłę i po terenie Nadleśnictwa Przytok przez Jędrzychów, Drzonków, Raculę do Zielonej Góry
- Czerwony – rozpoczyna się w Zielonej Górze, biegnie do Świdnicy, mijając po zachodniej stronie Łochowo i dalej na tereny Nadleśnictwa Nowa Sól
- Niebieski – biegnie z Zielonej Góry przez Wzgórza Piastowskie, Górę Wilkanowską, Ochłę do Zatonia

Ze względu na ośrodki jeździeckie znajdujące się na terenie Zielonej Góry, Ochli i Przylepu lasy nadleśnictwa wykorzystywane są także do turystyki konnej.

Turystyczne i rekreacyjne korzystanie z lasów ułatwiają zlokalizowane przy głównych drogach miejsca postoju pojazdów (w Leśnictwach Ochła, Buchałów, Łężyce i Leśniów), wyposażone w ławostoly, wiaty, kosze na śmieci, stoliki oraz stojaki na rowery.

W opracowaniu ogólnym PUL należy uwzględnić ww. obiekty, a ich lokalizację należy umieścić na odpowiednich mapach z wykorzystaniem danych numerycznego modelu terenu. Wykorzystując warstwy numeryczne otrzymane z nadleśnictwa należy je przyporządkować do odpowiednich elementów liniowych rozróżniając: ścieżki rowerowe, ścieżki dydaktyczne, szlaki turystyczne, ścieżki nordic walking, pozostałe ścieżki piesze oraz udostępnione szlaki konne.

Oprócz elementów liniowych na mapach zagospodarowania rekreacyjnego należy oznaczyć lasy (obszary) intensywnie penetrowane przez ludzi o szczególnych walorach rekreacyjnych:

- w gospodarstwie specjalnym w bezpośredniej otulinie zabudowań, a także drzewostany położone w oddziałach:

- m. Zielona Góra - oddziały: 397-398; 429-430; 443; 451-453; 642-644; 647; 835-838; 847-848; 900-901; 913-914; 926B; 926; 936B; 936-942; 945-947.

- Wilkanowo - 849-851; 864-866; 893; 902-903.

- Świdnica - 960-964.

- Czerwieńsk- 406; 413; 454-455.

Ewenementem godnym szczególnej uwagi, jest występowanie aż 3 muzeów zlokalizowanych poza centrum miasta, a mianowicie: Lubuskiego Muzeum Wojskowego w Drzonowie, Muzeum Archeologicznego Środkowego Nadodrza w Świdnicy i Muzeum Etnograficznego w Zielonej Górze - Ochli. Każde z wymienionych muzeów stanowi atrakcję dla zwiedzających, głównie ze względu na zgromadzone eksponaty, architekturę oraz dogodny dojazd z pobliskiej Zielonej Góry. Temat ten należy uwzględnić w opisanu ogólnym PUL.

12. Wytyczne w sprawie użytkowania ubocznego oraz zagospodarowania łowieckiego

Nadleśnictwo prowadzi pozyskanie choinek. Drzewka świerkowe pozyskiwane są w drzewostanach gospodarczych przy okazji wykonywania cięć pielęgnacyjnych i pod liniami energetycznymi. Stoisz świerkowy, jodłowy i daglezwowy pozyskiwany jest okazjonalnie.

Pozyskiwaniem runa leśnego, głównie grzybów i jagód zajmuje się ludność miejscowa.

Nadleśnictwo Zielona Góra wchodzi w skład III Rejonu Hodowlanego „Krzystkowiec”. Gospodarka łowiecka w lasach nadleśnictwa prowadzona jest na podstawie Wieloletniego Łowieckiego Planu Hodowlanego.

Osiem obwodów łowieckich, które są nadzorowane przez nadleśnictwo, dzierżawi siedem kół łowieckich.

Nadleśnictwo wnosi o sporządzenie mapy przeglądowej zagospodarowania łowieckiego z zaznaczonymi granicami obwodów łowieckich. Nie ma potrzeby weryfikowania lokalizacji urządzeń łowieckich. Granice obwodów łowieckich przyjąć wg stanu na dzień 1.01.2021 r.

W elaboracie należy uwzględnić dane z aktualnych wieloletnich łowieckich planów hodowlanych. Dane te nadleśnictwo udostępni w późniejszym terminie, wraz z innymi informacjami z zakresu gospodarki łowieckiej niezbędnymi do sporządzenia PUL.

13. Wytyczne w sprawie ujmowania w PUL zagadnień dotyczących infrastruktury nadleśnictwa

Kierunkowe potrzeby w zakresie infrastruktury technicznej zostaną opracowane zgodnie z § 108 IUL, w ścisłej współpracy z nadleśnictwem.

W ramach tworzenia wydzieleń literowanych i nieliterowanych dla napowietrznych i kablowych linii energetycznych, należy dokonać aktualizacji ich szerokości i powierzchni w oparciu o dane zawarte w wykazach linii energetycznych stanowiących załączniki do zawartych umów o ustanowienie służebności przesyłu. Szerokości i powierzchnie linii energetycznych należy przyjąć zgodnie z tymi wykazami w taki sposób, że:

- jeśli szerokości istniejące są mniejsze od szerokości pasa wymaganego – to zgodnie z szerokością istniejącą (poszerzenie linii będzie wymagało zastosowania przepisów ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych),

- gdy szerokość linii energetycznych jest większa od wymaganej przez operatora – to zgodnie z szerokością wymaganą. Decyzja o przyjęciu wskazań gospodarczych dla pozostałej (okrajkowej) powierzchni zapadnie w uzgodnieniu z nadleśniczym - po zakończeniu inwentaryzacji.

W opisie taksacyjnym tych obiektów, w informacjach dodatkowych, należy zawrzeć informacje o numerze linii oraz nazwie operatora, który ją użytkuje.

Analogicznie należy inwentaryzować grunty leśne (Ls) objęte umowami służebności przesyłu innych mediów (np. GAZ-SYSTEM).

W warstwie LMN należy ująć również wszystkie inne obiekty infrastruktury liniowej (nadziemnej i podziemnej) wraz z dostępnymi atrybutami je charakteryzującymi. Dane dotyczące infrastruktury podziemnej przekazać Wykonawcy nadleśnictwo. Ujawnieniu w LMN podlegałyby również obiekty infrastruktury wydzielone w odrębne wydzielania literowane (jako dodatkowe warstwy w bazie obiektów liniowych). Informację o istniejącej infrastrukturze liniowej przygotowują służby nadleśnictwa w formie i czasie uzgodnionym z Wykonawcą prac.

W wytycznych należy również ująć wnioski wynikające z opracowania docelowej sieci dróg w nadleśnictwie.

Nadleśnictwo Zielona Góra uczestniczy w Projekcie współfinansowanym ze środków pochodzących z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko pn.: „Kompleksowy projekt adaptacji lasów i leśnictwa do zmian klimatu – mała retencja oraz przeciwdziałanie erozji wodnej na terenach nizinnych”

W ramach tego Projektu realizowane są dwa zadania:

- odbudowa zbiorników retencyjnych Źródłana Dąbrowa w leśnictwie Świdnica ,
- odbudowa i modernizacja zbiorników retencyjnych w leśnictwie Ochla.

Oba zadania są obecnie w fazie opracowywania dokumentacji projektowych – planowane zakończenie zamówienia na projekt dla zadania Ochla: 20 lutego 2019 r., dla zadania Świdnica 20 października 2019 r. Roboty budowlane przewidziane są na rok 2020, planowane zakończenie robót październik/listopad 2020 r. Zrealizowane przedsięwzięcie zostanie umieszczone na odpowiednich mapach opracowywanego projektu PUL.

W opisanym ogólnym należy posłużyć się założeniami Programu Gospodarowania Zasobami Lokalowymi Nadleśnictwa Zielona Góra, który zostanie opracowany do 30.10.2018 r..

Należy poprawić i uzupełnić przebieg cieków i rowów znajdujących się w stanie posiadania nadleśnictwa (w oparciu o NMT). Warstwa budynków, budowli i innych obiektów infrastruktury, w tym małej retencji zostanie przyjęta wg aktualnej LMN. Szlaki technologiczne nie będą inwentaryzowane i wnoszone na mapy.

14. Wytyczne dotyczące charakterystyki ekonomicznej

Syntetyczną ocenę warunków ekonomicznych prowadzenia gospodarki leśnej należy w PUL opracować, z uwzględnieniem polityk i planów zagospodarowania przestrzennego regionu. Warunki ekonomiczne będące wynikiem sporządzanego PUL mają zostać zobrazowane w postaci tabel XIX i XX, przewidzianych w IUL.

Nie będzie się sporządzać specjalistycznej ekspertyzy ekonomicznej, zawierającej prognozę spodziewanego wyniku ekonomicznego nadleśnictwa.

15. Wytyczne w zakresie szczegółowości prognozy stanu zasobów drzewnych na koniec przyszłego okresu gospodarczego

Prognozę stanu zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego należy sporządzić zgodnie z § 123 IUL, przy ewentualnym wykorzystaniu programów informatycznych, będących w posiadaniu wykonawcy PUL.

16. Weryfikacja i aktualizacja programu ochrony przyrody

Weryfikacja dotychczasowego Programu ochrony przyrody będzie polegać na uaktualnieniu opisu stanu przyrody w obszarze terytorialnego zasięgu nadleśnictwa oraz określenia potrzeb w zakresie jej ochrony.

Program powinien być zaktualizowany o elementy zinwentaryzowane w trakcie terenowych prac urzędniowych. W ramach inwentaryzacji stanowisk grzybów i roślin chronionych należy te stanowiska oznaczyć na szkicach terenowych lub w projektach na urządzeniach mobilnych wg rzeczywistej lokalizacji. Lokalizacje te mają zostać następnie przeniesione na ostateczne mapy przeglądowe w temacie ochrony przyrody. W POP należy ująć również dane dostarczone przez nadleśnictwo, w tym zebrane podczas inwentaryzacji przyrodniczej wykonanej przez Lasy Państwowe (zweryfikowana terenowo przez Wykonawcę PUL baza INVENT) oraz powstałe w wyniku na bieżąco prowadzonego monitoringu przyrodniczego.

Program ochrony przyrody winien zostać zaktualizowany o informacje związane z siecią Natura 2000, akty prawne i zadania ochronne w nich zawarte.

Program winien zawierać kompleksowy plan działań ochronnych. Ponadto aktualizacja POP powinna objąć wykonanie mapy przeglądowej walorów przyrodniczo – kulturowych w skali 1:25 000. Przy wykorzystaniu danych przestrzennych (mapy numerycznego modelu terenu, ortozdjęcia, mapy AZP) należy prawidłowo zlokalizować czytelne obiekty archeologiczne.

Do końca czerwca 2019 r. nadleśnictwo zbierze oddolne inicjatywy społeczne wyrażane w wypowiedziach, artykułach, wystąpieniach, petycjach, itp. i na tej podstawie ustali nowy zasięg lasów HCVF z grupy 6 – kluczowe dla tożsamości kulturowej lokalnych społeczności. Wykonawca projektu PUL uwzględni te ustalenia i dokona rozliczenia powierzchniowego, następnie nadleśnictwo wystąpi do dyrektora RDLP w Zielonej Górze z wnioskiem o zatwierdzenie nowej listy lasów HCVF w pierwszym kwartale 2021 r.

17. Wytyczne w zakresie wydruku map tematycznych

Mapy tematyczne należy wykonać zgodnie z instrukcją techniczną sporządzania i wydruku map leśnych, zawartych w tomie III IUL, z uwzględnieniem opisanych w protokole KZP elementów fakultatywnych. Ilość egzemplarzy do wydruku została opisana w pkt A.12 niniejszego protokołu.

18. Projekt wystąpienia do regionalnego dyrektora ochrony środowiska w sprawie zakresu i szczegółowości prognozy oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i obszary Natura 2000

Obowiązek przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu, wynika z przyjętego stanowiska Ministerstwa Środowiska w sprawie poddania planów, strategii i programów z dziedziny leśnictwa, przepisom Ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r., Nr 199, poz. 1227 ze zm.). Procedura zostanie przeprowadzona zgodnie z wytycznymi, opisanymi § 129 IUL, z uwzględnieniem Ramowych wytycznych w sprawie zakresu i stopnia szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu, wprowadzone do stosowania w dniu 28.08.2013 r. przez Głównego Konserwatora Przyrody.

19. Inne specyficzne zagadnienia

1. W wyniku przeprowadzonych prac urządzeniowych należy sporządzić dodatkowo następujące wykazy i zestawienia:

- książkę walorów przyrodniczo-kulturowych i monitoringu wraz z bazą danych w formacie Excel,

2. Nie należy inwentaryzować miąższości podrostów i podrostów o charakterze dolnego piętra (w tym nie obejmować ich pomiarem podczas zakładania powierzchni próbnych kołowych).

Protokółował:
Dariusz Kiewlicz

Przewodniczący komisji:

Z-CA DYREKTORA
ds. Gospodarki Leśnej

Krzysztof Poczekaj

SPIS TREŚCI

Część A: Wytyczne w sprawie organizacji prac urzędzeniowych; 4

1. Stan prac przygotowawczych do sporządzenia planu urządzenia lasu 4
2. Stan posiadania i klasyfikacja gruntów 5
3. Stan opracowań glebowo-siedliskowych i fitosocjologicznych 6
4. Podział powierzchniowy 7
5. Ujęcie gruntów stanowiących współwłasność, oznakowanie granic wydzielei. 7
6. Wykorzystanie zdjęć lotniczych do planu urządzenia lasu. 7
7. Ujmowanie cech drzewostanów w PUL 7
8. Zastosowanie jednostek kontrolnych 8
9. Zasady przebudowy drzewostanów 8
10. Zwiększenie powierzchni do odnowienia w KO i KDO, z tytułu uszkodzeń podczas cięć rębnych 9
11. Pomiar drewna martwego 9
12. Układ PUL z wyszczególnieniem zakresu wykonania map 9
13. Podział na obręby leśne i leśnictwa 11
14. Obszary zagrożone uporczywym występowaniem szkód 12
15. Terminy i sposoby kontroli prac urzędzeniowych 12
16. Forma oprawy części opisowej i map planu UL, potrzeba dodatkowych map i ekspertyz 13
17. Wykonanie tabeli XXII – dla gatunków chronionych, nieobjętych obszarem Natura 2000 13
18. Ustalenia dotyczące postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania planu u.l. na środowisko i obszary Natura 2000 14

Część B: Założenia do planu urządzenia lasu 15

1. Ustalenia dotyczące obszarów chronionych i funkcji lasu 15
2. Typy siedliskowe lasu i siedliska przyrodnicze 27
3. Typy drzewostanów 27
4. Wiek rębności 31
5. Podział na gospodarstwa 31
6. Wytyczne w sprawie cięć rębnych 32
7. Wykaz drzewostanów do przebudowy 33
8. Wytyczne w sprawie użytkowania przedrębnego oraz pielęgnacji upraw i młodników 33
9. Wytyczne w sprawie hodowli lasu 34
10. Wytyczne w sprawie ochrony lasu i ochrony przeciwpożarowej 35
11. Wytyczne w sprawie zagospodarowania rekreacyjnego 35
12. Wytyczne w sprawie użytkowania ubocznego oraz zagospodarowania łowieckiego 36
13. Wytyczne w sprawie ujmowania w PUL zagadnień dotyczących infrastruktury nadleśnictwa 37
14. Wytyczne dotyczące charakterystyki ekonomicznej 38
15. Wytyczne w zakresie szczegółowości prognozy stanu zasobów drzewnych na koniec przyszłego okresu gospodarczego 38
16. Weryfikacja i aktualizacja programu ochrony przyrody 38
17. Wytyczne w zakresie wydruku map tematycznych 38
18. Projekt wystąpienia do regionalnego dyrektora ochrony środowiska w sprawie zakresu i szczegółowości prognozy oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i obszary Natura 2000 39
19. Inne specyficzne zagadnienia 39